

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2023/1 LSF 104 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love (Ligestilling af krisecentertilbud til mænd m.v.)

Ministerium: Digitaliseringsministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Digitalisering og Ligestilling,
j.nr. 2023-3047

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love

(Ligestilling af krisecentertilbud til mænd m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 67 af 22. januar 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 109, stk. 1, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«, og »vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- og samlivsforhold« ændres til: »vold i nære relationer«.
2. I § 109, stk. 1, 2. pkt., ændres »Kvinderne« til: »Personerne«, og efter »støtte« indsættes: »under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer«.
3. I § 109 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen og eventuelt ledsagende børn har behov for og ret til efter denne lov eller anden lovgivning.«
Stk. 2-9 bliver herefter stk. 3-10.
4. I § 109, stk. 4 og 5, der bliver stk. 5 og 6, ændres »kvindens« til: »personens«, og »§§ 9-9 b« ændres til: »§ 9«.
5. I § 109, stk. 6, 1. pkt., der bliver stk. 7, 1. pkt., ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 5 og 6«, og »kvindens« ændres til: »personens«.
6. I § 109, stk. 6, 2. pkt., der bliver stk. 7, 2. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«, »stk. 2« ændres til: »stk. 3«, og to steder ændres »kvindens« til: »personens«.
7. I § 109, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 8, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«.
8. I § 109, stk. 7, 2. pkt., der bliver stk. 8, 2. pkt., ændres »Den indledende rådgivning skal« til: »For at understøtte formålet efter stk. 2 skal den indledende rådgivning«, og to steder ændres »kvinden« til: »personen«.
9. I § 109, stk. 7, 4. pkt., der bliver stk. 8, 4. pkt., ændres »kvinden« til: »personen«.
10. I § 109, stk. 8, 1. pkt., der bliver stk. 9, 1. pkt., ændres »moderen« til: »forælderen«.
11. I § 109, stk. 8, der bliver stk. 9, indsættes som 6. pkt.:
»Ved fælles forældremyndighed kan psykologbehandlingen iværksættes alene med samtykke fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under opholdet.«
12. I § 109, stk. 9, 1. pkt., der bliver stk. 10, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«.

13. I § 166, stk. 2, ændres »§ 109, stk. 3« til: »§ 109, stk. 4«.

§ 2

I barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 83 af 25. januar 2024, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften* før § 41 udgår »i regi af civilsamfundsorganisationer uden samtykke«.

2. I § 41 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved fælles forældremyndighed kræves kun samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver, når et barn under 12 år tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer, som følge af, at barnet har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

3. I § 41, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

4. I § 41 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Ved fælles forældremyndighed kræves kun samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver, når et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi som følge af, at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.«

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1109 af 24. august 2023, som ændret ved § 2 i lov nr. 482 af 12. maj 2023, § 2 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, § 1 i lov nr. 754 af 13. juni 2023 og § 4 i lov nr. 1769 af 28. december 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 60, stk. 1, ændres »§ 109, stk. 3« til: »§ 109, stk. 4«.

§ 4

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1768 af 30. november 2020, som ændret ved lov nr. 2215 af 29. december 2020, § 6 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 3 i lov nr. 1794 af 28. december 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 29 b, 1. pkt., udgår »eller trusler om vold«.

§ 5

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 54, stk. 2, nr. 2, ændres »kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« til: »personer, som har været udsat for vold i nære relationer«.

§ 6

I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 6 af 8. januar 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 60, stk. 2, nr. 2, ændres »kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« til: »personer, som har været udsat for vold i nære relationer«.

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. april 2024.

Stk. 2. Personer, der i medfør af ændringen i denne lovs § 1, nr. 1, er omfattet af målgruppen efter § 109 i lov om social service, opnår ret til at tage ophold på krisecenter fra den 1. juli 2024.

§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Krisecentertilbud til voldsudsatte mænd

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Formål med ophold på et krisecenter

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.3. Behandling af en psykolog af børn og unge med kun én forældremyndighedsindehavers samtykke

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

2.3.3. Den foreslåede ordning

3. Lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen

3.1. Gældende ret

3.2. Om de foreslåede ændrings forhold til databeskyttelseslovgivningen

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

5. Konsekvenser for FN's verdensmål

6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

9. Klimamæssige konsekvenser

10. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

11. Forholdet til EU-retten

12. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

13. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen offentliggjorde i sommeren 2023 Handlingsplan mod partnervold og partnerdrab. Handlingsplanen indeholder 26 initiativer for at styrke indsatsen og sætter kursen for en mere helhedsorienteret og forebyggende indsats mod partnervold og partnerdrab. Som en del af handlingsplanen indgår et initiativ om ligestilling af krisecentertilbud til voldsudsatte mænd og et initiativ om mulighed for, at børn og unge, som har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer, kan modtage behandling af en psykolog med kun én forældremyndighedsindehavers samtykke.

Lovforslaget indeholder en række forslag til ændringer af lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 67 af 22. januar 2024 (herefter serviceloven), som bl.a. skal sikre en ligestilling af krisecentertilbud til mænd, så mænd udsat for vold i en nær relation kan få støtte og omsorg på krisecentre i lighed med kvinder. Som en del af lovforslaget tydeliggøres desuden de juridiske rammer for indsatsen på midlertidige boformer efter servicelovens § 109, hvor målgruppen for og formål med ophold samt ansvarsfordeling mellem tilbud og kommuner under og efter et ophold præciseres.

VIVEs rapport Partnervold i Danmark 2020 estimerer, at omkring 82.000 kvinder og 43.000 mænd i alderen 16-64 år årligt er udsat for fysisk, psykisk, seksuel og/eller økonomisk vold af en nuværende eller tidligere partner. En undersøgelse fra Aarhus Universitet af alle drab i Danmark i 1992-2016 viser, at der i gennemsnit hvert år er 12 kvinder og 3 mænd, som dræbes af deres partner eller eks-partner. Kvinder er således mest udsatte for partnervold og partnerdrab.

Kvinder og mænd udsat for partnervold har i dag ikke samme muligheder for ophold på et krisecenter og dertilhørende hjælp. Voldsudsatte kvinder har ret til ophold på kvindekrisecentre efter servicelovens § 109, hvor kvinderne kan være ledsaget af deres børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Servicelovens § 109 omfatter ikke mænd udsat for vold i nære relationer. Voldsudsatte mænd kan få ophold på herberger og forsorgshjem m.v. (herefter herberger) efter servicelovens § 110, som henvender sig til en anden og bredere målgruppe end voldsudsatte mænd, og hvortil der ikke er knyttet samme rettigheder som på kvindekrisecentre.

Der har de seneste år løbende både politisk og i civilsamfundet været opmærksomhed på problemstillingen. Bl.a. har en række civilsamfundsorganisationer, herunder mandekrisecentre og Institut for Menneskerettigheder, anbefalet, at voldsudsatte mænd bør have ret til ophold på specialiserede krisecentre og hjælp på lige fod med voldsudsatte kvinder. Samtidig har kvindekrisecentre og kvindeorganisationer understreget vigtigheden af, at indsatsen til voldsudsatte kvinder, som er mere udsatte for vold, herunder især grov vold og partnerdrab, ikke forringes som følge heraf. Flere aktører har dertil understreget vigtigheden af at fastholde et fokus på de kønsmæssige aspekter af partnervolden, og i forlængelse heraf at voldsudsatte mænd og kvinder fx kan have forskellige beskyttelsesbehov.

Kvindekrisecentre er historisk vokset ud af det frivillige initiativ. I 2004 fik kvindekrisecentrene sin egen bestemmelse i serviceloven med lov nr. 222 af 31. marts 2004 om ændring af lov om social service og ligningsloven (Forbedringer af ledsageordningen, præcisering af kvindekrisecentrenes virksomhed, indførelse af hjemmel til at drive døgnhuse m.v.), som havde til formål at sætte fokus på kvindekrisecentrenes virksomhed for kvinder, som har været udsat for fysisk, psykisk eller seksuel vold, trusler om vold eller tilsvarende fra ægtefælle eller samlever. Formuleringen dækker over alle former for vold i relation til familie- eller samlivsforhold. En kvinde, som har været udsat for vold i relation til familie- eller samlivsforhold, og som i øvrigt opfylder betingelserne for hjælp efter serviceloven, har således ret til ophold på et kvindekrisecenter. Interessenter på voldsområdet har imidlertid peget på, at formuleringen ”eller tilsvarende krise” skaber uklarhed om visitationsgrundlaget til kvindekrisecentre.

Efter servicelovens § 109, stk. 8, skal kommunalbestyrelsen tilbyde psykologbehandling til alle børn, som følger deres mor på krisecenter. Det er dog ikke alle børn, der har oplevet eller været vidne til vold i nære

relationer, som får ophold sammen med en forælder på et krisecenter. Derfor bør også disse børn få styrket adgang til at kunne modtage behandling af en psykolog, når de har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Det følger af barnets lovs § 41, jf. lovbekendtgørelse nr. 83 af 25. januar 2024, at børn, der er fyldt 12 år, selv kan opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut i regi af en civilsamfundsorganisation, som følge af forældres misbrugsproblemer, psykiske sygdom, konfliktfyldte samlivsførelse eller overgreb mod barnet eller den unge, eller som følge af at barnet eller den unge har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Børn og unge, der har oplevet eller været vidne til vold i nære relationer, bør også få adgang til at modtage behandling af en psykolog, i offentligt eller privat regi. Derfor foreslås det, i forlængelse af den gældende § 41 i barnets lov, at der kun kræves samtykke fra én forældremyndighedsindehaver, når børn og unge tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundet, med det formål at afhjælpe følgevirkninger af vold i nære relationer, uanset at der er fælles forældremyndighed.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Krisecentertilbud til voldsudsatte mænd

2.1.1. Gældende ret

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt ledsagende børn modtager omsorg og støtte under opholdet. Mænd, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, kan ikke få ophold på kvindekrisecentre efter servicelovens § 109. Optagelse på kvindekrisecentret kan efter servicelovens § 109, stk. 2, ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen af boformen, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning, jf. servicelovens § 109, stk. 3.

Kvindekrisecentret har efter servicelovens § 109, stk. 4 og 5, orienteringspligt om optagelse og udskrivning af kvinder og eventuelt ledsagende børn til den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1109 af 24. august 2023, som ændret ved § 2 i lov nr. 482 af 12. maj 2023, § 2 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 1 i lov nr. 754 af 13. juni 2023 (herefter retssikkerhedsloven). Orientering om optagelse skal ske senest tre hverdage efter optagelsen, mens orientering om udskrivning så vidt muligt skal ske inden udskrivning fra boformen, dog senest tre hverdage efter.

Det følger af § 109, stk. 6, i serviceloven, at orienteringerne efter stk. 4 og 5 som minimum skal indeholde kvindens og eventuelle børns navne og CPR-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen.

For kvinder, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 2, udelades kvindens og eventuelle børns navne og CPR-numre, og det skal i øvrigt sikres, at kvindens anonymitet opretholdes.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 7, tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på krisecenter. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse på krisecentret og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 8, tilbyde børn, som ledsager deres mor under

et ophold på et krisecenter, psykologbehandling. Dette blev indført med lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service. Psykologbehandlingen skal tilbydes, uanset hvilken støtte barnet ellers i øvrigt har brug for. Behandlingens omfang kan strække sig mellem fire og ti timer. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog, og pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 9, tilbyde ti timers psykologbehandling til alle kvinder, der får ophold på krisecenter. Dette blev indført med lov nr. 1058 af 30. juni 2020 om ændring af lov om social service. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed og skal iværksættes under opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Det er muligt for kvinden at afslå tilbuddet, aftale færre timer eller afbryde forløbet, hvis hun ønsker det. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog.

Efter servicelovens § 110, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Blandt § 110-boformerne findes i dag en række specialiserede tilbud, som henvender sig til mænd, som er i krise af forskellige årsager, eksempelvis grundet parbrud eller partnervold. Visitation til boformer efter servicelovens § 110 skal ske inden for rammerne af § 110.

Der findes i dag en række boformer, som henvender sig til både kvinder og mænd udsat for vold, herunder boformer målrettet kvinder og mænd udsat for æresrelateret vold. For at kunne optage både mænd og kvinder er disse boformer godkendt af socialtilsynet som boformer efter både servicelovens §§ 109 og 110, og visitation til tilbuddene skal ske inden for rammerne af hhv. §§ 109 og 110. Dertil findes der også boformer, som er målrettet LGBT+ personer, hvor køn ikke er afgørende for optagelse på boformen. Disse tilbud er godkendt af socialtilsynet som boformer efter servicelovens § 110, og visitation skal ske inden for rammerne af § 110.

Det følger af servicelovens § 4, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter loven, og at kommunalbestyrelsen kan opfylde sit forsyningsansvar ved brug af egne tilbud og ved at samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud. Tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. § 4 i lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1109 af 1. juli 2022 (herefter socialtilsynsloven), skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning, jf. servicelovens § 4, stk. 3. Det følger derudover af servicelovens § 14, stk. 2, at alene tilbud, som er registreret på Tilbudsportalen, kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning, jf. lovens § 4, stk. 2.

Af socialtilsynsloven § 4, stk. 1, fremgår samtlige typer af tilbud, som er omfattet af krav om socialtilsynets godkendelse og efterfølgende driftsorienterede tilsyn. Dette omfatter bl.a. tilbud efter servicelovens §§ 109 og 110, uanset om tilbuddene er private eller kommunale.

Det er en betingelse for at blive godkendt og forblive godkendt, at tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. socialtilsynslovens §§ 6 og 11 a-18, herunder at tilbuddet har den fornødne kvalitet.

Vurderingen af, om et tilbud har fornøden kvalitet, sker ud fra en samlet, faglig vurdering under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe. Kvaliteten vurderes inden for otte temaer, som er fastlagt i socialtilsynslovens § 6, stk. 2. Ved vurderingen af kvaliteten inden for tema 1-6 og 8 anvender socialtilsynet en centralt fastsat kvalitetsmodel, jf. bekendtgørelse nr. 62 af 19. januar 2023 om socialtilsyn (socialtilsynsbekendtgørelsen). Hertil har socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens §§ 5 og 7, stk. 2, en udtrykkelig forpligtelse til at gå i dialog med tilbuddet både i forbindelse med godkendelse og det driftsorienterede tilsyn, herunder i forbindelse med at der træffes afgørelser. Når socialtilsynet skal vurdere sociale tilbuds

generelle kvalitet, indgår også en vurdering af tilbuddets økonomi, jf. socialtilsynslovens § 6, stk. 2, nr. 7. Tilsynet med tilbuddenes økonomi er reguleret i socialtilsynsloven og i socialtilsynsbekendtgørelsen.

Socialtilsynets godkendelse af tilbud skal som minimum omfatte de fem forhold, som fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 2, der bl.a. indebærer tilbuddets type og målgruppe. Disse oplysninger karakteriseres som væsentlige oplysninger, som tilbuddene derfor også er forpligtet til at oplyse socialtilsynet om ændringer i forhold til af egen drift og straks, jf. socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1.

Hvis et tilbud er godkendt til flere tilbudstyper, kan socialtilsynet, hvis det vurderes fagligt forsvarligt, godkende at et specifikt antal pladser eller det samlede antal pladser kan anvendes fleksibelt inden for de specifikt angivne tilbudstyper. Socialtilsynet kan dog kun godkende, at pladserne anvendes fleksibelt, hvis tilbuddet samlet set har den fornødne kvalitet, herunder at der er sammenhæng mellem tilbuddets formål, målgruppe og indsats, selv om pladserne anvendes fleksibelt.

Efter socialtilsynslovens § 5, stk. 9, kan socialtilsynet træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet. Dette indebærer f.eks. det tilfælde, hvor et allerede godkendt tilbud ønsker en ændring af tilbuddets type eller målgruppe.

Socialtilsynet har i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn mulighed for at gøre brug af sanktioner (påbud og skærpet tilsyn) over for tilbud, som ikke har den fornødne kvalitet eller på anden vis skal rette op på forhold af betydning for at kunne opretholde godkendelsen. Ligeledes kan socialtilsynet træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, hvis det ikke længere lever op til grundlagt for godkendelsen. Sanktionerne og muligheden for at træffe afgørelse om ophør af godkendelse er hjemlet i socialtilsynslovens §§ 5 og 8.

2.1.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

VIVEs rapport Partnervold i Danmark 2020 estimerer, at omkring 82.000 kvinder og 43.000 mænd i alderen 16-64 år årligt er udsat for fysisk, psykisk, seksuel og/eller økonomisk vold af en nuværende eller tidligere partner. På trods af at også mænd udsættes for vold i nære relationer, har voldsudsatte mænd i dag ikke de samme muligheder for ophold på et krisecenter og dertilhørende hjælp som voldsudsatte kvinder.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder, at alle personer udsat for vold i en nær relation bør have ret til en specialiseret krisecenterplads, psykologbehandling, omsorg og støtte, beskyttelse og rådgivning samt støtte og psykologhjælp til eventuelt ledsagende børn, og at muligheden for hjælp ikke skal afhænge af køn. Det er derfor ministeriets vurdering, at mænd udsat for vold i en nær relation bør have en lovsikret ret til ophold på krisecenter, svarende til den kvinder i dag har efter servicelovens § 109. En sådan ret vil ligeledes sikre, at børn i hjem med vold ikke forskelsbehandles afhængigt af, om de ledsager deres far eller mor under ophold på et krisecenter.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder, at styrkelsen af indsatsen for voldsudsatte mænd ikke må ske på bekostning af indsatsen til voldsudsatte kvinder. Der bør således ikke ske en forringelse af voldsudsatte kvinders rettigheder efter serviceloven. Flere interessenter og organisationer har fremhævet, at der fortsat bør være et stærkt fokus på kønsdimensionen i vold i nære relationer, idet det stadig i langt højere grad er kvinder, der bliver udsat for vold i nære relationer, ligesom at kvinder oftere udsættes for grovere, hyppigere og mere langvarige former for vold samt partnerdrab end mænd. På den baggrund vurderer Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at der fortsat skal tages hensyn til de kønsmæssige aspekter i vold i nære relationer, herunder at mænd og kvinder kan have forskelligt beskyttelsesbehov. Ministeriet vurderer som følge heraf, at det bør tydeliggøres, at den omsorg og støtte som personer samt deres eventuelt

ledsagende børn modtager under opholdet på et krisecenter sker under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer.

Det er samtidig ministeriets vurdering, at mænd skal have det samme tilbud om hjælp og støtte, når de bliver udsat for vold i nære relationer. Det er således ministeriets opfattelse, at mænd udsat for vold i nære relationer bør kunne få ophold på et krisecenter på lige fod med kvinder.

Det er ministeriets opfattelse, at det fortsat vil være udgangspunktet, at krisecentre vil være kønsopdelte, og det vil være størstedelen af voldsudsatte, som har behov og præference for et krisecentertilbud med kønsadskillelse. Dette skal ses i relation til de kønnede aspekter ved vold i nære relationer, hvor der kan knytte sig særlige og forskellige forhold til den vold, der er begået, og hvor der skal tages hensyn til den særlige voldsfaglige praksis og ekspertise, som mangeårig erfaring med særlige målgrupper, fx kvinders, særlige udfordringer og behov har givet.

Der findes imidlertid i dag også tilbud, der både henvender sig til voldsudsatte kvinder og mænd. Det er ministeriets opfattelse, at det kan være relevant at afgrænse målgruppen for et givent krisecenter på baggrund af andre parametre end køn. For eksempel vil et tilbud kunne være målrettet både kvinder og mænd udsat for vold i nære relationer, LGBT+ personer eller personer på flugt fra æresrelaterede konflikter og således ikke være afgrænset på baggrund af køn, men fortsat på baggrund af vold.

Krisecentrene bør indrettes på en måde, hvor der tages hensyn til den enkelte voldsudsattes behov, eksempelvis muligheden for fysisk adskillelse på baggrund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet eller æresrelaterede konflikter. Krisecentrene vil eksempelvis kunne indrettes med varierende beskyttelsesniveau alt efter forskellige målgruppers beskyttelsesbehov. Eksempelvis kan det fysiske beskyttelsesbehov for henholdsvis voldsudsatte kvinder og mænd være forskelligt, hvilket kan give sig udslag i forskellige grader af beskyttelse og forskellig specialiseret faglighed på de enkelte krisecentre.

Socialtilsynet vil i alle tilfælde ifm. godkendelse, delvis nygodkendelse samt ifm. det driftsorienterede tilsyn fortsat skulle vurdere, om tilbuddet har den fornødne kvalitet under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe, herunder ift. køn, herunder vurdere tilbuddets fysiske rammer, personalets kompetencer, at tilbuddet understøtter borgernes fysiske og mentale sundhed og trivsel m.v.

Ministeriet indsamler centrale data om personer med ophold på krisecentre efter § 109 i serviceloven, antallet af godkendte krisecentre og krisecentrepladser som opført på Tilbudsportalen og følger løbende udviklingen heri. Det vil i den forbindelse kunne opgøres, hvor mange hhv. mænd og kvinder der tager ophold på et krisecenter efter § 109.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at mænd skal kunne tage ophold på et krisecenter efter servicelovens § 109 på lige fod med kvinder. Endvidere foreslås det tydeliggjort, at personer og eventuelt ledsagende børn under opholdet modtager omsorg og støtte under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer.

Med den foreslåede ændring af § 109, stk. 1, forpligtes kommunalbestyrelsen fremover til at tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som har været udsat for vold i nære relationer. Personerne kan være ledsaget af børn, og både personer og eventuelt ledsagende børn modtager under opholdet omsorg og støtte under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer.

Den foreslåede ændring fra kvinder til personer i § 109, stk. 1, vil medføre, at voldsudsatte personer og eventuelt ledsagende børn vil kunne få ophold på et krisecenter, såfremt de i øvrigt opfylder målgruppebetingelserne, herunder kravet om lovligt ophold, jf. servicelovens § 2, stk. 1.

Med den foreslåede ændring af § 109 vil personer, som får ophold på boformer efter § 109, stk. 1, kunne få anonymt ophold, og optagelse vil kunne ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen, som træffer afgørelse om optagelse og udskrivning jf. § 109, stk. 3, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 4.

Boformer efter § 109, stk. 1, vil senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen og så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, skulle give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven. Orienteringen vil som minimum skulle indeholde personens og dennes eventuelle børns navne og cpr-nr. samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen i boformen og udskrivningen fra boformen. Orienteringen kan endvidere med fordel indeholde oplysning om den takstmæssige betaling for opholdet.

Med den foreslåede ændring af § 109 vil personer og ledsagende børn endvidere få ret til indledende og koordinerende støtte og vejledning samt psykologbehandling jf. § 109, stk. 7-9, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 8-10. jf. lovforslagets § 1, nr. 8-11.

Boformer efter den foreslåede § 109 i serviceloven vil være omfattet af krav om socialtilsynets godkendelse og efterfølgende driftsorienterede tilsyn, jf. § 4 i socialtilsynsloven.

Med den foreslåede ændring af § 109, stk. 1, foreslås det endvidere tydeliggjort, at personer og eventuelt ledsagende børn under opholdet på et krisecenter modtager omsorg og støtte under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer. Krisecentrene vil, som hidtil, kunne indrette og målrette sig specifikke målgrupper inden for formålet af tilbud efter § 109, herunder fx på baggrund af køn. Krisecentrene vil i forlængelse heraf kunne have forskelligt beskyttelsesniveau, der modsvarer målgruppens beskyttelsesbehov.

For nærmere om socialtilsynets godkendelse henvises til lovforslagets § 7 og bemærkningerne hertil.

2.2. Formål med ophold på et krisecenter

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 81 i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau og at yde kompensation, omsorg og pleje. Indsatserne til voksne skal således 1) forebygge, at den enkeltes problemer forværres, 2) understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion, 3) forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje, 4) fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og 5) sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v., jf. lovebekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019 (herefter almenboligloven), eller i botilbud efter serviceloven.

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt ledsagende børn modtager omsorg og støtte under opholdet.

Bestemmelsen om kvindekrisecentre blev indført i serviceloven i 2004 ved lov nr. 222 af 31. maj 2004 om ændring af lov om social service og ligningsloven (Forbedringer af ledsageordningen, præcisering af kvindekrisecentrenes virksomhed, indførelse af hjemmel til at drive døgnhuse m.v.). Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at "[v]oldsramte, voldstruede eller tilsvarende truede kvinder, som f. eks. er på vej til at blive tvunget ind i et ægteskab, kan optages midlertidigt på et kvindekrisecenter.", jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3770.

2.2.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

Interessenter på voldsområdet har påpeget, at formuleringen "eller tilsvarende krise" bør udgå af bestemmelsen i § 109, stk. 1, og at formålet med denne præcision er at forhindre uklarhed om visitationsgrundlaget til krisecentrene samt at sikre, at ophold på krisecentre udelukkende tilbydes personer med behov for beskyttelse sammen med voldsfaglig behandling og støtte. På den baggrund vurderer Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at præcisere målgruppebeskrivelsen i servicelovens § 109, stk. 1, herunder særligt, at krisecentre alene henvender sig til personer udsat for vold i en nær relation. Det er ministeriets vurdering, at en ændring af formuleringen "som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold" i servicelovens § 109, stk. 1, ikke vil ændre målgruppen for krisecentre, men alene vil præcisere den. Vold i nære relationer omfatter således forskellige former for vold; psykisk vold herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold, digital vold, og æresrelateret vold. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen. Ministeriet vurderer derfor, at en ændring ikke vil medføre en ændring af målgruppen.

Formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, herunder på krisecentre, fremgår af servicelovens § 81, jf. pkt. 2.2.1 om beskrivelsen af gældende ret.

Ophold på krisecentre adskiller sig imidlertid fra den øvrige hjælp, der ydes efter servicelovens voksenbestemmelser, herunder øvrige botilbud, da der er tale om tilbud, hvor kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold uden foregående visitation fra kommunen kan møde op og få midlertidigt ophold (selvmøderprincippet). Sammenholdt med udviklingen i antallet af pladser på kvindekrisecentre og ønsket om, at personer, som akut har brug for ophold, kan få et ophold og hjælpes videre til en selvstændig tilværelse uden vold, vurderes der at være behov for at præcisere formålet med et ophold.

De gældende regler er efter ministeriets opfattelse ikke i tilstrækkelig grad tydelige om, at formålet med et ophold på en boform efter § 109 er midlertidigt og ud over støtte, omsorg og rådgivning har til formål at beskytte kvinden og eventuelt ledsagende børn. Derudover er det ikke tilstrækkeligt tydeligt, at den beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kvinden og eventuelt ledsagende børn modtager under opholdet, ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som kvinden og eventuelt ledsagende børn har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning. Denne uklarhed kan medføre, at kvinder og eventuelt ledsagende børn har længere ophold end nødvendigt, og at de ikke modtager den hjælp og støtte, som de har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning.

På den baggrund vurderer Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre en ny formålsbestemmelse, der i tillæg til servicelovens § 81 vil præcisere formålet med ophold på et krisecenter, herunder særligt at indsatsen under et ophold på et krisecenter udgør hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe personer udsat for vold i nære relationer og eventuelt ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Det vurderes i den forbindelse at være hensigtsmæssigt at

præcisere, at beskyttelse af personer, der har været udsat for vold i nære relationer, er en væsentlig del af formålet med opholdet.

Dertil vurderes, at en ny formålsbestemmelse vil kunne understøtte tydelighed både i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem boformen og kommune, herunder indholdet af indsatsen på en boform efter servicelovens § 109. En ny formålsbestemmelse vil således også kunne tydeliggøre, at den enkelte person og eventuelt ledsagende børn kan have behov for støtte, der rækker ud over opholdet, behandling eller andet, som ligger ud over den hjælp, som boformen kan tilbyde, og at støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet vurderer desuden, at det vil være gavnligt at tydeliggøre, at den indledende og koordinerende rådgivning fra kommunen efter § 109, stk. 7, skal understøtte formålet med et ophold på et krisecenter. De nuværende regler er ikke i tilstrækkelig grad tydelige om formålet med et ophold på et kvindekrisecenter, hvilket kan medføre, at den indledende og koordinerende rådgivning fra kommunen ikke i tilstrækkelig grad understøtter, at kvinder udsat for vold i nære relationer og eventuelt ledsagende børn hjælpes til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold.

På den baggrund vurderer Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at indsætte en ny formålsbestemmelse, der sammen med servicelovens § 109, stk. 7, vil kunne tydeliggøre, at den indledende og koordinerende rådgivning fra kommunen efter § 109, stk. 7, skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og dermed understøtte formålet med et ophold på et krisecenter.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 109, stk. 1, 1. pkt., i serviceloven ændres således, at »vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« ændres til »vold i nære relationer«.

Den foreslåede ændring af servicelovens § 109, stk. 1, vil tydeliggøre målgruppen for krisecentre. Denne del af lovændringen vil ikke medføre ændringer for målgruppen for servicelovens § 109. Vold i nære relationer vil omfatte forskellige former for vold; psykisk vold herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold, digital vold, og æresrelateret vold. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen.

Med den foreslåede ændring foreslås en videreførelse af den retstilstand, der hidtil har været gældende efter § 109 i serviceloven, dog således, at bestemmelsen omfatter alle personer, som foreslået under pkt. 2.1.3, udsat for vold i nære relationer. Boformer efter servicelovens § 109 vil således være et midlertidigt døgntilbud til personer udsat for vold i nære relationer, herunder også trusler om vold i nære relationer. Personerne kan være ledsaget af børn, og både personer og eventuelt ledsagende børn modtager omsorg og støtte under opholdet under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer. Eventuelt ledsagende børn modtager omsorg og støtte i medfør af personens ophold.

Det foreslås videre, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 109 om, at formålet med et midlertidigt ophold efter § 109, stk. 1, er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen og eventuelt ledsagende børn har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Hensigten med forslaget er at præcisere formålet med ophold på et krisecenter, herunder særligt, at indsatsen under et ophold på et krisecenter skal udgøre en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe personer udsat for vold i nære relationer og eventuelt ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Dette forudsætter, at personer med ophold på et krisecenter modtager en voldsfaglig indsats, der specifikt retter sig mod voldsproblematikken og konsekvenserne heraf.

Forslaget vil endvidere præcisere, at beskyttelse af personer, der har været udsat for vold i nære relationer, er en væsentlig del af formålet med opholdet. Krisecentrene vil, som hidtil, kunne indrette og målrette sig specifikke målgrupper inden for formålet, herunder fx på baggrund af køn. Krisecentrene vil i forlængelse heraf kunne have forskelligt beskyttelsesniveau, der modsvarer målgruppens beskyttelsesbehov.

Det foreslås videre, at § 109, stk. 7, 2. pkt., der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 8, 2. pkt., ændres således, at for at understøtte formålet efter § 109, stk. 2, skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere personen til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem personen og den medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning.

Formålet med ændringen er dermed at sikre, at rådgivningen vil understøtte formålet med et ophold på et krisecenter efter den foreslåede nye bestemmelse i servicelovens § 109, stk. 2.

For nærmere om målgruppe for krisecentre samt formål med ophold og den indledende og koordinerende rådgivning henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 8, og bemærkningerne hertil.

2.3. Behandling af en psykolog af børn og unge med kun én forældremyndighedsindehavers samtykke

2.3.1. Gældende ret

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 8, tilbyde børn, som ledsager deres mor under et ophold på et krisecenter, psykologbehandling. Dette blev indført med lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.). Psykologbehandlingen skal tilbydes, uanset hvilken støtte barnet i øvrigt har brug for. Behandlingens omfang kan strække sig mellem fire og ti timer. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog, og pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling supplerer de øvrige forpligtelser, som kommunalbestyrelsen har til at hjælpe børn og unge med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen skal således iværksætte støttende indsatser efter § 32 i barnets lov for barnet, når der er behov herfor.

Det fremgår ikke af servicelovens § 109, stk. 8, hvorvidt det ved fælles forældremyndighed er tilstrækkeligt, at moren, som barnet følger på krisecenter, samtykker til psykologbehandlingen, eller hvorvidt der også skal indhentes samtykke fra en eventuel anden forældremyndighedsindehaver i tilfælde med fælles forældremyndighed. Dette indebærer, at spørgsmålet om samtykke til psykologbehandling efter servicelovens § 109, stk. 8, er undergivet reglerne om forældremyndighed i forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1768 af 30. november 2020.

Efter forældreansvarslovens § 2 kan forældremyndighedens indehaver træffe afgørelse om barnets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov. Det følger af lovens § 3, at når forældre har fælles forældremyndighed, kræver væsentlige beslutninger vedrørende barnets forhold enighed mellem foræl-

drene. Den forælder, som barnet har bopæl hos (bopælsforælderen), kan dog på egen hånd træffe afgørelse om overordnede forhold i barnets daglige liv. Dette indebærer, at eksempelvis væsentlig medicinsk behandling og væsentlige indgreb betragtes som væsentlige beslutninger, der kræver samtykke fra begge forældremyndighedsindehavere, mens en bopælsforælder på egen hånd kan give samtykke til, at barnet behandles hos en skolepsykolog. Den beslutningskompetence, der følger af lovens §§ 2 og 3, gælder ikke i det omfang, der ved anden lov er fastlagt en anden beslutningskompetence, men dette er ikke sket ved servicelovens § 109, stk. 8.

Det fremgår af forarbejderne til § 109, stk. 8, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5411, at moren kan afslå at give samtykke til psykologbehandling af barnet. Det fremgår i forlængelse deraf, at efter de almindeligt gældende regler skal kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde vurdere, om der er behov for at iværksætte foranstaltninger uanset det manglende samtykke, hvis det vurderes at være til barnets bedste.

Kommunalbestyrelsen kan undlade at iværksætte psykologbehandling af et barn på krisecenter, hvis behandlingen vurderes at være til skade for barnet, eksempelvis hvis barnet allerede er i et andet behandlingsforløb, og iværksættelse af psykologbehandlingen vil forstyrre dette.

For så vidt angår børn, der er fyldt 12 år, der ikke følger deres mor på krisecenter, giver § 41, stk. 1, i barnets lov en ret for børn og unge til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut som følge af forældres misbrugsproblemer, psykiske sygdom, konfliktfyldte samlivssophævelse eller overgreb mod barnet eller den unge, eller som følge af at barnet eller den unge har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer, i regi af civilsamfundsorganisationer uden samtykke fra en forældremyndighedsindehaver. § 41 har overskriften "Behandling af psykolog eller psykoterapeut i regi af civilsamfundsorganisationer uden samtykke".

2.3.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

Når børn vokser op med vold i nære relationer, kan det få store konsekvenser for både deres opvækst og for deres voksne liv. Derfor er det afgørende, at de får mulighed for at afhjælpe følgevirkninger af vold i nære relationer.

Med de nuværende regler er der mulighed for, at børn og unge, der ledsager moren på krisecenter, kan få behandling af en autoriseret psykolog, jf. servicelovens § 109, stk. 8. Det fremgår ikke af bestemmelsens ordlyd, hvorvidt begge forældremyndighedsindehavere skal samtykke til denne behandling, når der er fælles forældremyndighed. Ministeriet finder, at det for at undgå risiko for, at en voldsudøvende forælder ved fælles forældremyndighed kan modsætte sig psykologbehandlingen, bør præciseres, at det er tilstrækkeligt, at den forældremyndighedsindehaver, som barnet følger på krisecenter, samtykker til behandlingen.

§ 41, stk. 1, i barnets lov giver en ret for børn og unge, der er fyldt 12 år, til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut i regi af civilsamfundet.

Ministeriet finder derfor, at der er et behov for at styrke adgangen til, at børn og unge, der har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer, kan modtage behandling af en psykolog også andre steder end i regi af et krisecenterophold eller civilsamfundet.

Ministeriet finder også, at dette er særligt afgørende for børn under 12 år, da disse ikke er omfattet af adgangen til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller psykoterapeut uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren efter § 41, stk. 1, i barnets lov.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i § 109, stk. 8, i serviceloven, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 9, indsættes et nyt 6. pkt., om at psykologbehandlingen kan iværksættes alene med samtykke fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter denne bestemmelse. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det er tilstrækkeligt, at den forældremyndighedsindehaver, som barnet følger på krisecenter, samtykker til behandlingen.

Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 41 i barnets lov, hvorefter der ved fælles forældremyndighed kun kræves samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver, når et barn under 12 år tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer, som følge af, at barnet har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

Det foreslås også, at der indsættes et nyt stk. 4 i § 41 i barnets lov, hvorefter der kun kræves samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver, når et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, tilbydes behandling som følge af, at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Behandlingen kan ske i privat eller offentligt regi, ud over den eksisterende mulighed i regi af civilsamfundet.

Som det fremgår af de foreslåede bestemmelsers ordlyd, vil kravet om én forældremyndighedsindehavers samtykke gælde uafhængigt af, om der er fælles forældremyndighed. I forlængelse heraf kan det bemærkes, at såfremt der er fælles forældremyndighed, vil den anden forældremyndighedsindehaver dermed ikke kunne modsætte sig behandlingen.

I forlængelse heraf kan det bemærkes, at barnets lovs § 41 stk. 1, vil gå forud for denne foreslåede tilføjelse for så vidt angår børn, der er fyldt 12 år. Forældremyndighedsindehaveren vil dermed ikke kunne modsætte sig, såfremt barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, efter barnets lovs § 41, stk. 1, selv vælger at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller psykoterapeut i regi af en civilsamfundsorganisation.

Forslagene ændrer ikke på kommunernes gældende forpligtelse til at iværksætte hjælp og støtte, da der alene er tale om en regulering af den interne retstilling mellem forældremyndighedsindehaverne.

3. Lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen

3.1. Gældende ret

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og for ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

I forordningens artikel 5, stk. 1, er fastsat en række grundlæggende principper, der gælder for al behandling af personoplysninger, som omfattes af forordningen. Bestemmelsen fastsætter således, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede. Den fastsætter endvidere, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål. Personoplysninger skal også være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles. Endvidere gælder, at personoplysninger skal være korrekte og om nødvendigt ajourførte, og der skal tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 6 fremgår de generelle betingelser for, hvornår behandling af almindelige, ikke-følsomme personoplysninger må finde sted. Af bestemmelsen følger, at behandling kun er lovlig, hvis mindst en af betingelserne i stk. 1, litra a-f er opfyldt, herunder hvis behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. stk. 1, litra c, eller

som er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. stk. 1, litra e.

Efter forordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er det muligt i medfør af artikel 6, stk. 1, litra c og e, om behandling af personoplysninger på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse eller henhører under offentlig myndighedsudøvelse, at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser, end forordningen indeholder.

Videregivelse og behandling af følsomme personoplysninger samt personoplysninger vedr. straffedomme og lovovertrædelser er reguleret i henholdsvis forordningens artikel 9 og 10. De oplysninger, der omfattes af artikel 9, er bl.a. personoplysninger om race eller etnisk oprindelse, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering. Efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, er behandling af følsomme oplysninger forbudt. Der vil dog kunne ske lovlig behandling, hvis f.eks. den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke til behandling af sådanne oplysninger, jf. artikel 9, stk. 2, litra a, eller behandling er nødvendig for at overholde den dataansvarliges eller den registreredes arbejds-, sundheds- og socialretlige forpligtelser og specifikke rettigheder, jf. artikel 9, stk. 2, litra b. Forordningens artikel 10 omfatter behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1. Databeskyttelseslovens § 8 er fastsat i medfør af forordningens artikel 10. Efter § 8, stk. 1, i databeskyttelsesloven må der for den offentlige forvaltning ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver. Efter bestemmelsens stk. 2 må sådanne oplysninger som udgangspunkt ikke videregives. Efter bestemmelsens nr. 2 og 3 kan videregivelse af oplysningerne dog ske, hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, eller hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Databeskyttelseslovens § 7 supplerer bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 9. Bl.a. er det i § 7, stk. 2, fastsat, at behandling af oplysninger omfattet af artikel 9, stk. 1, kan ske, hvis behandling er nødvendig for at overholde den dataansvarliges eller den registreredes arbejdsretlige forpligtelser og specifikke rettigheder, jf. forordningens artikel 9, stk. 2, litra b.

Behandling af CPR-numre er reguleret i databeskyttelseslovens § 11, hvorefter en offentlig myndighed kan behandle oplysninger om personnumre med henblik på entydig identifikation. Databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14 fastsætter en oplysningspligt i forhold til alle registrerede, der indsamles eller modtages personoplysninger om, herunder også eventuelle bipersoner. Myndighederne har i medfør heraf som udgangspunkt pligt til at give en række oplysninger til personer, som måtte være omtalt i en henvendelse.

3.2. Om de foreslåede ændrings forhold til databeskyttelseslovgivningen

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen § 109, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, vil boformens pligt til at orientere om en borgers optagelse i boformen til kommunalbestyrelsen i borgerens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven, udvides fra at omfatte kvinder til at omfatte personer. Orienteringen skal ske senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen og så vidt muligt inden udskrivning fra boformen. Orienteringen vil som minimum skulle indeholde personens og dennes eventuelle børns navne og cpr-nr. samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen i boformen og udskrivningen fra boformen. For personer, der optages i boformen anonymt, udelades personens og eventuelle børns navne og cpr-numre. Orienteringen kan endvidere med fordel indeholde oplysning om den takstmæssige betaling for opholdet.

Oplysningerne, som boformer efter § 109, stk. 1, vil videregive til kommunalbestyrelsen i borgerens handlekommune, jf. § 109, stk. 4-6, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 5-7, kan omfatte almindelige personoplysninger, herunder navne på personens og dennes eventuelle børn. Derudover kan der i begrundelsen for henholdsvis optagelsen i boformen og udskrivningen fra boformen i begrænset omfang indgå særlige kategorier af personoplysninger, herunder f.eks. oplysninger om etnisk oprindelse, religiøs overbevisning, helbredsoplysninger eller seksuelle forhold eller seksuel overbevisning samt i begrænset omfang oplysninger om strafbare forhold. Der vil sædvanligvis også indgå cpr-numre i behandlingen.

Social- Bolig og Ældreministeriet finder, at der vil være hjemmel til en behandling, herunder indsamling og videregivelse, af personoplysninger, som vil kunne ske i medfør af § 109, stk. 4-6, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 5-7, i henhold til databeskyttelsesforordningen artikel 6, stk. 1, litra c og e, og 9, stk. 2, litra b, og databeskyttelseslovens §§ 7, stk. 2, og 8. Det vurderes endvidere, at der vil være hjemmel til behandling af cpr-numre i henhold til databeskyttelseslovens § 11. Det bemærkes endvidere, at der i forbindelse med den orientering, der skal ske efter § 109, stk. 4-6, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 5-7, alene vil ske ved videregivelse af personoplysninger, der er nødvendige for, at de modtagende offentlige myndigheder kan lave den fornødne opfølgning herpå, herunder ift. den enkelte borger. De ansvarlige kommuner har i kraft af deres forpligtelser efter de gældende regler i bl.a. serviceloven og andre regelsæt adgang til at behandle disse oplysninger. Det bemærkes desuden, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er omfattet af en lovbestemt tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27.

Behandlingen af personoplysninger i medfør af lovforslaget, vil i øvrigt skulle ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder reglerne om den registreredes rettigheder i databeskyttelsesforordningens kapitel 3 og afsnit III i databeskyttelsesloven, samt reglerne om behandlingssikkerhed i kapitel 4 i databeskyttelsesforordningen.

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

VIVEs rapport Partnervold i Danmark 2020 estimerer, at omkring 82.000 kvinder og 43.000 mænd i alderen 16-64 år årligt er udsat for fysisk, psykisk, seksuel og/eller økonomisk vold af en nuværende eller tidligere partner. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet skønner i rapporten ”Vold og overgreb i Danmark 2021”, at ca. 20.000 mænd i 2021 blev udsat for fysisk partnervold. Dette antal har været stigende fra ca. 7.000 i 2005 til ca. 19.000 i 2017, og herefter relativt uændret.

Desuden peger organisationer, der arbejder med voldsudsatte drenge og mænd på, at drenge og mænd kan have sværere ved at række ud efter hjælp når de er voldsudsatte, bl.a. på grund af de normer og forventninger der er til mænd og drenge. F.eks. fremgår det af Bryd Tavshedens rapport ”Drenge bryder tavsheden” fra 2022, at kun 11 pct. af henvendelserne til deres chat- og telefonrådgivning i 2021 kommer fra drenge.

I den eksisterende lovgivning er kvinder og deres eventuelt ledsagende børn omfattet af krisecentertilbud efter servicelovens § 109, mens mænd udsat for vold i nære relationer kan få ophold efter servicelovens § 110. Servicelovens § 110 er målrettet en bredere målgruppe og giver bl.a. ikke samme mulighed for at medbringe børn eller få psykologbehandling samt indledende og koordinerende støtte og vejledning. Mænd har således ikke samme rettigheder som kvinder på dette område.

Med lovforslaget sikres det, at mænd udsat for vold i nære relationer får samme ret, som kvinder har til specialiseret krisecenterplads, psykologbehandling, indledende og koordinerende støtte og vejledning samt psykologbehandling til eventuelt ledsagende børn. Det vurderes således, at lovforslaget vil have positive ligestillingsmæssige konsekvenser. Lovforslaget lægger vægt på, at der skal tages hensyn til de kønsmæssige aspekter af vold i nære relationer, herunder at kvinder i højere grad end mænd er udsat for

vold og grov vold, og derfor fx kan have særlige beskyttelsesbehov, samtidig med, at lovforslaget giver alle voldsudsatte ret til krisecenterhjælp.

Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen) trådte i kraft den 1. august 2014. Med konventionen erkendes det, at vold i hjemmet rammer kvinder i uforholdsmæssig grad, at mænd også kan være ofre for vold i hjemmet, samt at børn er ofre for vold i hjemmet, herunder som vidner til vold i familien. Konventionen opfordrer medlemsstaterne til at forebygge og bekæmpe alle former for vold i hjemmet og forpligter medlemsstaterne til at træffe de lovgivningsmæssige eller andre foranstaltninger, der er nødvendige for at etablere passende, lettilgængelige krisecentre i tilstrækkeligt antal med henblik på at tilbyde sikkert ophold og yde proaktiv, udfarende hjælp til ofre, især kvinder og børn. Det vurderes på den baggrund, at lovforslaget understøtter Danmarks efterlevelse af konventionen, idet der med lovforslaget både er fokus på kvinders særlige udsathed og på at give alle voldsudsatte og deres børn adgang til krisecenterhjælp.

5. Konsekvenser for FN's verdensmål

Lovforslaget har til formål at ligestille voldsudsatte kvinder og mænds adgang til krisecentertilbud. Det vurderes på den baggrund, at lovforslaget har positive konsekvenser i forhold til FN's verdensmål 5 om ligestilling mellem kønnene.

Derudover har lovforslaget positive konsekvenser for verdensmål 10 om mindre ulighed og særligt delmål 10.3, som handler om, at alle skal sikres lige muligheder, ligesom samfundsforårsagede uligheder skal reduceres, bl.a. ved at afskaffe diskriminerende love, politikker og skikke, og ved at fremme hensigtsmæssig lovgivning, politikker og foranstaltninger til at imødegå dette.

Med lovforslaget får mænd udsat for vold i nære relationer adgang til specialiseret hjælp på et krisecenter og ret til at være ledsaget af børn under ophold på krisecenter. Derudover får både de voldsudsatte mænd og deres ledsagende børn adgang til gratis psykologbehandling, og adgangen til psykologbehandling styrkes for børn og unge, der har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer. På den baggrund forventes lovforslaget også at have afledte positive konsekvenser for FN's verdensmål 3 om sundhed og trivsel for alle aldersgrupper.

6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører både administrative og økonomiske konsekvenser for kommunerne, der som noget nyt forpligtes til at tilbyde midlertidigt ophold i boformer til mænd, som har været udsat for vold i nære relationer. Mændene vil kunne være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer. Desuden medfører lovforslaget økonomiske konsekvenser for staten som følge af, at staten efter den i lovforslagets § 1, nr. 10, foreslåede ændring til servicelovens § 177, stk. 1, nr. 5, vil skulle refundere 50 pct. af kommunens udgifter til boformer efter de foreslåede nye bestemmelser i servicelovens § 109.

Lovforslaget vurderes at ville medføre samlede offentlige merudgifter på 12,2 mio. kr. i 2024 og 22,9 mio. kr. årligt herefter (2024-pl). Heraf skønnes kommunernes merudgifter at udgøre 5,8 mio. kr. i 2024 og 11,2 mio. kr. årligt herefter fratrukket 50 pct. statsrefusion. Merudgifter for staten skønnes at udgøre 6,5 mio. kr. i 2024 samt 11,7 mio. kr. årligt herefter (2024-pl). De statslige merudgifter udgør, ud over refusionsudgifter til kommunerne, behandling af klagesager i Ankestyrelsen, udgifter til Tilbudsportalen samt driftsudgifter til Danmarks Statistik.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget forhandles med kommunerne.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget følger således seks ud af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder lovforslaget forslag til klare og enkle regler. Lovforslaget ændrer ikke på, at der kan kommunikeres digitalt med kommunerne. Lovforslaget understøtter sammenhæng på tværs. Lovforslaget understøtter tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der kan kommunikeres med kommunerne via Digital Post. Lovforslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling, da kommunalbestyrelsen vil skulle behandle hver sag individuelt, hvilket vil indebære faglige skøn i forhold til valg af psykolog med henblik på en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af behandlingen for den enkelte.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget vurderes at medføre økonomiske og administrative konsekvenser for private leverandører af krisecentertilbud, der ønsker at benytte sig af muligheden for at drive krisecentertilbud til målgrupper, som med den foreslåede lovændring fremadrettet vil være omfattet af § 109. De administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderes at være under 4 mio. kr. årligt og omfatter blandt andet proces i forbindelse med delvis nygodkendelse hos socialtilsynet. De økonomiske omkostninger for erhvervslivet i forbindelse med delvis nygodkendelse hos socialtilsynet vurderes at kunne overføres til de berørte tilbuds takster, hvorfor virksomhedernes merudgifter dækkes af kommunerne, som kompenseres herfor. Forslaget kan desuden medføre afledte positive økonomiske konsekvenser for private leverandører af krisecentertilbud, som vil kunne opleve øget efterspørgsel på ophold på krisecentertilbud, idet mænd fremover også vil være i målgruppen.

Innovations- og Iværksættertjekket vurderes ikke relevant for lovforslaget, fordi forslaget ikke påvirker virksomheders eller iværksætters muligheder for at teste, udvikle og anvende nye teknologier og innovation.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

9. Klimamæssige konsekvenser

Forslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

10. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

12. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. oktober til den 8. november 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F - Den Offentlige Gruppe, 6-Byerne, Adoption & Samfund, Adoptionsnævnet, Adoptionspolitisk Forum, Adoptionstrekanten, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Amnesty International, Ankestyrelsen, Baglandet København, Baglandet Vejle, Baglandet Ålborg, Baglandet Århus, Barnets Tarv Nu, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Bedsteforeningen, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Bryd Tavsheden, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn

og Familier, byretterne, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnehjælpsdagen, Børnehus Hovedstaden, Børnehus Midt, Børnehus Nord, Børnehus Sjælland, Børnehus Syd, Børnenes Bureau, Børneringen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Voldsramte (Region Hovedstaden), Danmarks Lærerforening, Danmarks Statistik, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Kvindesamfund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalking Center, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Regioner, Datatilsynet, De Anbragtes Vilkår, Den Danske Dommerforening, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Departementet for Børn, Unge og Familie (Grønland), Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Dialog Mod Vold, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, Domstolsstyrelsen, FABU, FADD – Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Fagligt selskab for Sundhedsplejersker, Familieretshuset, FBU- ForældreLANDSforeningen, FOA – Fag og Arbejde, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen af ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Foreningen Retssikkerhed i Familiens Trivsel (RIFT), Foreningen til støtte for Mødre og Børn, Forældre og Fødsel, Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Frivilligrådet, FTF, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Godfar, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK Kommunal, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), HOME-START, Institut for Menneskerettigheder, Joannahuset, Jordemoderforeningen, Julemærkefonden, Justitia, Justitsministeriet (Færøerne), Jysk Børneforsorg, KFUM's Sociale Arbejde, Kommunernes Landsforening (KL), Kredsdommerforeningen, Kristelig Fagbevægelse, Kvinderådet, KVINFO, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), LOKK - Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatribrugere, Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen Børn og Samvær, Landsforeningen DUI-leg og virke, Landsforeningen for børn og forældre, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb (SPOR), Landsforeningen LEV, Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS), Landsstyremrådet for Sociale Anliggender (Færøerne), Ledernes Hovedorganisation, Lev Uden Vold, Livslinjen, Livsværk, LO, LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, Lær for Livet, Mandecentret, Manderådet, Mentorbarn, Mødrehjælpen, Nationalt Videnscenter for Demens, Offerrådgivningen i Danmark, Plejefamiliernes Landsforening, PLO, Politiforbundet, Psykiatrifonden, Q-værk, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Reden Vesterbro, Retspolitisk Forening, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Sind, Sjældne Diagnoser, Skole og Forældre, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), SUMH – Sammenslutningen af Unge med Handicap, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), TABUKA, Tuba, Tænketanken Adoption, Udbetaling Danmark, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ungdommens Røde Kors, Vestre Landsret, VIVE, Østre Landsret, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut) og SAND.

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreud-	Negative konsekvenser/merudgif-
--	---------------------------------	---------------------------------

	gifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	ter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre samlede offentlige merudgifter på 12,2 mio. kr. i 2024, 22,9 mio. kr. årligt herefter (2024-pl). Heraf skønnes kommunernes merudgifter at udgøre 5,8 mio. kr. i 2024 og 11,2 mio. kr. årligt i 2025 og frem (2024-pl) fratrukket 50 pct. statsrefusion. Merudgifter for staten skønnes at udgøre 6,5 mio. kr. i 2024 og 11,7 mio. kr. årligt herefter (2024-pl).
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Netto ingen konsekvenser, da omkostningerne vurderes at kunne overføres til de berørte tilbuds takster.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Under 4 mio. kr. årligt. Netto ingen konsekvenser, da omkostningerne vurderes at kunne overføres til de berørte tilbuds takster.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 109, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation

til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at i § 109, stk. 1, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«, og »vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- og samlivsforhold« ændres til: »vold i nære relationer«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at mænd vil få adgang til krisecentertilbud efter § 109 på lige fod med kvinder. Alle personer udsat for vold i nære relationer vil således kunne få ophold på et krisecenter, såfremt de i øvrigt opfylder målgruppebetingelserne.

Den foreslåede § 109, stk. 1, vil ikke være til hinder for, at de konkrete tilbud kan indrettes til en mindre del af den samlede målgruppe. Et krisecentertilbud efter den foreslåede § 109, stk. 1, vil således kunne vælge at målrette sig udelukkende til eksempelvis kvinder, mænd eller LGBT+-personer. Krisecentertilbud efter servicelovens § 109 vil kunne indrettes på en måde, hvor der tages hensyn til den enkelte voldsudsattes behov, herunder muligheden for fysisk adskillelse på baggrund af eksempelvis seksuel orientering, æresrelaterede konflikter, misbrugsproblemer eller psykiske udfordringer.

Boformer efter den foreslåede § 109, stk. 1, i serviceloven, vil være omfattet af krav om socialtilsynets godkendelse og efterfølgende driftsorienterede tilsyn, jf. § 4 i socialtilsynsloven.

For tilbud, som ikke er godkendt inden den 1. juli 2024, og som fra og med dette tidspunkt ønsker at kunne tilbyde midlertidigt ophold til målgruppen efter den foreslåede § 109, udover hvad der følger af den gældende § 109, vil dette forudsætte, at tilbuddet opnår den fornødne godkendelse hertil af socialtilsynet, jf. servicelovens § 4, stk. 3, jf. socialtilsynslovens § 5. Da det følger af socialtilsynslovens gældende formulering i § 5, at godkendelse sker på baggrund af ansøgning og dialog med ansøger, vil det konkrete tilbud skulle ansøge socialtilsynet om godkendelse. Som følge af den foreslåede § 9, stk. 1 og 3, vil socialtilsynet kunne behandle ansøgninger om og træffe afgørelse om godkendelse efter den foreslåede § 109 fra den 15. april 2024. Afgørelsen om godkendelse vil dog først få effekt fra den 1. juli 2024, hvilket vil betyde, at personer, som er omfattet af målgruppen for den foreslåede § 109, udover hvad der følger af den gældende § 109, først vil kunne tage ophold på et godkendt tilbud efter den foreslåede § 109 fra og med den 1. juli 2024. Godkendelsen vil skulle indberettes til og offentliggøres på Tilbudsportalen. I det tilfælde, hvor et tilbud, som allerede er godkendt af socialtilsynet inden den 1. juli 2024, og som fra og med dette tidspunkt ønsker at kunne tilbyde midlertidigt ophold til personer efter den foreslåede § 109, udover eller i stedet for tilbuddets eksisterende målgruppe, vil dette forudsætte, at tilbuddet ansøger om en væsentlig ændring af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil herefter skulle foretage en samlet, konkret vurdering med henblik på at vurdere, om der kan træffes afgørelse om en delvis nygodkendelse som følge heraf, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 9. Som følge af den foreslåede § 7, stk. 1 og 2, vil socialtilsynet kunne behandle ansøgninger om væsentlige ændringer og træffe afgørelse om delvis godkendelse efter den foreslåede § 109 fra og med den 15. april 2024. Afgørelsen om godkendelsen vil dog først få effekt fra den 1. juli 2024, hvilket betyder, at personer, udover eller i stedet for tilbuddets eksisterende målgruppe, og som er omfattet af målgruppen for den foreslåede § 109, først vil kunne tage ophold på et tilbud efter den foreslåede § 109 fra og med den 1. juli 2024. De ændrede forhold i tilbuddets godkendelse vil skulle indberettes til og offentliggøres på Tilbudsportalen.

For så vidt angår tilbud, som allerede er godkendt af socialtilsynet inden den 1. juli 2024 efter den gældende § 109, og som ikke ønsker en ændring af målgruppen, vil de foreslåede ændringer af § 109 medføre, at tilbuddet efter den 1. juli 2024 fortsat kun vil kunne tilbyde midlertidigt ophold til kvinder. Tilbuddet vil som følge af de gældende regler i tilbudsportalbekendtgørelsen skulle sikre sig, at oplysningerne om tilbuddet på Tilbudsportalen, herunder om tilbuddets målgruppe, stemmer overens

med de faktisk forhold. Dertil vil tilbud som følge af § 8, stk. 2, i tilbudsportalbekendtgørelsen, minimum én gang årligt være forpligtet til at indberette ændringer af oplysninger om tilbuddet. Det forudsættes således, at tilbuddet vil skulle ajourføre oplysningerne på tilbudsportalen, så det bliver tydeligt, at tilbuddet kun er målrettet kvinder. Socialtilsynet vil som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og som følge af § 8, stk. 1, skulle påse, at tilbuddets godkendelse og de indberettede og offentliggjorte oplysninger på Tilbudsportalen om det enkelte tilbud er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Det forudsættes således, at socialtilsynet i forbindelse med det løbende driftsorienterede tilsyn vil skulle ajourføre oplysningerne i tilbuddets godkendelse, så det bliver tydeligt, at tilbuddet kun er målrettet kvinder.

Hvis et tilbud ønsker at være godkendt til flere tilbudstyper f.eks. §§ 109 og 110, herunder at et specifikt antal pladser eller det samlede antal pladser i tilbuddet ønskes at kunne anvendes fleksibelt inden for de specifikt angivne tilbudstyper, vil dette kun kunne godkendes, hvis tilbuddet samlet set har den fornødne kvalitet, herunder at der er sammenhæng mellem tilbuddets formål, målgruppe og indsats, selv om pladserne anvendes fleksibelt.

For en nærmere beskrivelse af socialtilsynenes godkendelse og efterfølgende driftsorienterede tilsyn henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det vil være en betingelse for optagelse på boformer efter servicelovens § 109, at personen har været udsat for vold i nære relationer, samt at vedkommende har lovligt ophold, jf. servicelovens § 2, stk. 1. Ved vold i nære relationer forstås vold i relation til familie- eller samlivsforhold. Vold, som udøves i en nær relation, er en handling eller hændelse, der – uanset formålet – er egnet til at krænke den udsatte persons integritet eller skræmme, smerte eller skade personen fysisk eller psykisk.

Vold i nære relationer omfatter forskellige former for vold; psykisk vold herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold, digital vold og æresrelateret vold. Volden kan bestå af én voldsform, men består ofte af flere voldsformer samtidigt eller adskilt over tid. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen.

En nær relation kan være en nuværende eller forhenværende tæt relation i relation til familie- eller samlivsforhold, og det kan være en relation, som ikke nødvendigvis opleves eller har været oplevet som en positiv relation. Vold, der udøves af en tredjepart på foranledning af en nær relation, er ligeledes at betragte som vold i nære relationer.

Forslaget om, at »udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« ændres til »udsat for vold i nære relationer« vil således ikke isoleret set medføre ændringer for målgruppen for servicelovens § 109. Vold i nære relationer omfatter forskellige former for vold; psykisk vold herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold, digital vold og æresrelateret vold. Volden kan bestå af én voldsform, men består ofte af flere voldsformer samtidigt eller adskilt over tid. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen.

Ved vold i nære relationer forstås vold i relation til familie- eller samlivsforhold. Vold, som udøves i en nær relation, er en handling eller hændelse, der – uanset formålet – er egnet til at krænke den udsatte persons integritet eller skræmme, smerte eller skade personen fysisk eller psykisk.

En nær relation kan være en nuværende eller forhenværende tæt relation i relation til familie- eller samlivsforhold, og det kan være en relation, som ikke nødvendigvis opleves eller har været oplevet som

en positiv relation. Vold, der udøves af en tredjepart på foranledning af en nær relation, er ligeledes at betragte som vold i nære relationer.

Det følger af forarbejderne til servicelovens § 109, jf. Folketingstidende 2003-04, Tillæg A, side 3770, at voldsramte, voldstruede eller tilsvarende truede kvinder, som f.eks. er på vej til at blive tvunget ind i et ægteskab, kan optages midlertidigt på et kvindekrisecenter. Formuleringen dækker over alle former for vold i relation til familie- eller samlivsforhold. Den foreslåede ændring er begrundet i, at formuleringen "eller tilsvarende krise" skaber uklarhed om visitationsgrundlaget til kvindekrisecentre. Med den foreslåede ændring tydeliggøres det, at målgruppen for boformer efter servicelovens § 109 er personer, som har været udsat for vold i en nær relation. Der er ikke herudover tilsigtet ændringer i forhold til gældende retstilstand.

Med den foreslåede ændring foreslås en videreførelse af den retstilstand, der hidtil har været gældende efter § 109 i serviceloven vedrørende målgruppen for kvindekrisecentre, dog således, at bestemmelsen vil omfatte alle personer udsat for vold i nære relationer. Boformer efter servicelovens § 109 vil således være et midlertidigt døgntilbud til personer udsat for vold i nære relationer, herunder personer udsat for trusler om vold i nære relationer. Personerne kan være ledsaget af børn, og både personer og eventuelt ledsagende børn modtager omsorg og støtte under opholdet under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer. Eventuelt ledsagende børn modtager omsorg og støtte i medfør af personens ophold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 109, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Det foreslås, at i § 109, stk. 1, 2. pkt., ændres »Kvinderne« til: »Personerne«, og efter »støtte« indsættes: »under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer«.

Forslaget om ændring af »Kvinderne« til: »Personerne« skal ses i sammenhæng med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede ændring af § 109, stk. 1, 1. pkt., i serviceloven, som vil medføre, at både mænd og kvinder fremover vil være i målgruppen for tilbud efter servicelovens § 109. Som følge heraf vil § 109, stk. 1, således skulle gælde for alle personer med ophold på et tilbud efter § 109.

Udover en ændring af målgruppen til "personer" er der ikke tilsigtet ændringer ift. den eksisterende retsstilling.

Med den foreslåede tilføjelse af »under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer« i § 109, stk. 1, 2, pkt. vil det blive tydeliggjort, at personer og deres eventuelt ledsagende børn under opholdet på et krisecenter modtager omsorg og støtte under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer. Krisecentrene vil, som hidtil, kunne indrette og målrette sig specifikke målgrupper inden for formålet af tilbud efter § 109, herunder fx på baggrund af køn. Krisecentrene vil i forlængelse heraf kunne have forskelligt beskyttelsesniveau, der modsvarer målgruppens beskyttelsesbehov.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af § 81 i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte.

Boformer efter servicelovens § 109 er i dag et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager omsorg og støtte under opholdet. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 2* i § 109 om, at formålet med et midlertidigt ophold efter § 109, stk. 1, er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen og eventuelt ledsagende børn har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Hensigten med det foreslåede nye stk. 2 er at præcisere formålet med ophold på et krisecenter, herunder særligt at indsatsen under et ophold på et krisecenter skal udgøre en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe personer udsat for vold i nære relationer og eventuelt ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Dette forudsætter, at personer med ophold på et krisecenter modtager en voldsfaglig indsats, der specifikt retter sig mod voldsproblematikken og konsekvenserne heraf.

Forslaget vil endvidere præcisere, at beskyttelse af personer, der har været udsat for vold eller trusler om vold, er en væsentlig del af formålet med opholdet. Med beskyttelse forstås beskyttelse mod vold og voldens negative konsekvenser. Graden af beskyttelse kan variere, herunder om der er tale om behov for fysisk beskyttelse.

Derudover vil forslaget tydeliggøre, at den beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, personer og eventuelt ledsagende børn modtager under opholdet, ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som disse har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en større tydelighed i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem boform og kommune, herunder om indsatsen på en boform efter servicelovens § 109.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af servicelovens § 109, stk. 4, at boformer efter stk. 1 senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i kvindens handlekommune, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven.

Det følger af servicelovens § 109, stk. 5, at boformer efter stk. 1 så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i kvindens handlekommune, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven.

Servicelovens § 109, stk. 4 og 5, indeholder således regler om orientering ved optagelse og udskrivning på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Reglerne om en voksen borgers handlekommune er reguleret i § 9 i retssikkerhedsloven.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, at pligten til at yde hjælp til en borger og afholde udgifterne hertil påhviler handlekommunen, jf. dog §§ 9 b og 9 c. Handlekommunen er den kommune, hvor borgeren har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. dog § 9, stk. 2-12, og § 9 a.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, at handlekommunen for en borger, der er gift, og som har fælles bopæl med ægtefællen, er den kommune, hvor den fælles bopæl er.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 3, at en kommune vedbliver at være handlekommune for en borger i sager efter serviceloven og efter § 115, stk. 2 og 4, jf. § 105, stk. 2, i almenboligloven, når denne kommune eller en anden offentlig myndighed har medvirket til, at borgeren i en anden kommune har fået ophold i 1) boformer efter §§ 107-110 og 192 i serviceloven, 2) boliger efter § 115, stk. 2 og 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., 3) institutioner under sygehusvæsenet, 4) institutioner under Kriminalforsorgen eller 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 4, at en kommune vedbliver at være handlekommune efter stk. 3, så længe borgeren har ophold i det pågældende botilbud, et tilsvarende botilbud eller et tilbud omfattet af stk. 5, og herefter, indtil borgeren har erhvervet en ny handlekommune efter stk. 1.

§ 9 a i retssikkerhedsloven vedrører handlekommunen for børn og unge under 18 år. § 9 b vedrører midlertidig handlekommune i visse særlige tilfælde, hvor en person har midlertidigt ophold i en anden kommune end handlekommunen.

Det foreslås, at i § 109, stk. 4 og 5, der bliver stk. 5 og 6, ændres »kvindens« til: »personens«, og »§§ 9-9 b« ændres til: »§ 9«.

Forslaget om ændring af »kvindens« til: »personens« skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, som vil medføre, at både mænd og kvinder fremover vil være i målgruppen for servicelovens § 109. Som følge heraf vil § 109, stk. 4-5, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 5 og 6, således skulle gælde for alle personer med ophold.

Boformer efter § 109 vil således efter optagelse og udskrivning fra boformen skulle give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 4 og 5, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 5 og 6.

Det foreslås med ændringen, at der alene henvises til § 9 i retssikkerhedsloven, fremfor til §§ 9-9b. Dette skyldes, at §§ 9 a og 9 b ikke er relevante mht. handlekommune for borgere på krisecentre. Med henblik på at sikre tydelighed foreslås derfor, at henvisningerne til disse bestemmelser udgår. Spørgsmålet om, hvilken kommune der er forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven, og dermed hvilken kommune der skal orienteres om optagelse i og udskrivning fra boformen, vil således fortsat være reguleret i retssikkerhedsloven, hvoraf det følger, at en kommune vedbliver at være handlekommune, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen har fået ophold i boformen efter § 109. Det vil herefter være den oprindelige handlekommune, der vedbliver at være handlekommune i forhold til en person, der er optaget i en boform efter servicelovens § 109 i en anden kommune, idet lederens afgørelse om optagelse i en boform efter servicelovens § 109 sidestilles med, at kvinden har fået ophold i boformen efter en offentlig myndigheds medvirken.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Serviceovens § 109, stk. 4-6, indeholder regler om orientering ved optagelse og udskrivning på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 109, stk. 6, 1. pkt., der bliver stk. 7, 1. pkt., ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 5 og 6«, og »kvindens« ændres til: »personens«.

Forslaget om at ændre »stk. 4 og 5« til: »stk. 5 og 6« skal ses i sammenhæng med det foreslåede nye stk. 2 i § 109 i serviceoven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3. Dette vil medføre, at § 109, stk. 2-9, i serviceoven herefter blive til stk. 3-10. Det er derfor nødvendigt at ændre henvisningen til stk. 4 og 5 til en henvisning til stk. 5 og 6.

Forslaget om ændring af »kvindens« til: »personens« skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, som vil medføre, at både mænd og kvinder fremover vil være i målgruppen for serviceovens § 109. Som følge heraf vil § 109, stk. 4-6, således skulle gælde for alle personer med ophold.

Boformer efter § 109 vil således efter optagelse og udskrivning fra boformen skulle give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af serviceovens § 109, stk. 4 og 5, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 5 og 6.

Fristen for afgivelse af orientering i forbindelse med optagelse vil skulle forstås således, at orienteringen som udgangspunktet skal ske så hurtigt som muligt og senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelsen, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 138 som fremsat, side 8, for så vidt angår serviceovens § 109. En afgørelse om optagelse anses for truffet i forbindelse med, at ophold på krisecentret påbegyndes. I forbindelse med udskrivning fra krisecentret vil det være mest hensigtsmæssigt i relation til iværksættelse af øvrige indsatser og tilbud, at den relevante kommune orienteres om en planlagt udskrivning forud herfor. Eftersom personen selv kan beslutte at forlade et krisecenter, vil det imidlertid ikke altid være muligt at give en orientering forud for udskrivningen. Udgangspunktet er på den baggrund, at orientering så vidt muligt skal ske inden udskrivningen og senest 3 hverdage herefter. Spørgsmålet om, hvilken kommune, der er forpligtet til at yde hjælp efter serviceoven, og dermed hvilken kommune, der skal orienteres om optagelse og udskrivning fra boformen, er reguleret i retssikkerhedslovens § 9, stk. 3, hvoraf følger, at en kommune vil vedblive at være handlekommune, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen har fået ophold i boformen efter § 109. Det vil herefter være den oprindelige handlekommune, der vil vedblive at være handlekommune i forhold til en person, der er optaget i en boform efter det foreslåede § 109 i en anden kommune, idet lederens afgørelse om optagelse i boform efter § 109 sidestilles med, at personen har fået ophold i boformen efter en offentlig myndigheds medvirken.

I overensstemmelse med gældende ret for ophold på boformer efter serviceovens § 109 vil en persons ønske om anonymitet ved ophold på en boform efter det foreslåede § 109 i praksis kunne rejse spørgsmål om, hvor personen kommer fra, og dermed hvilken kommune der er ansvarlig for finansieringen af opholdet og i øvrigt er forpligtet til at yde hjælp efter serviceoven. Tvivlen vil kunne medføre, at det i særlige tilfælde ikke er muligt at overholde orienteringsfristen på 3 hverdage. I overensstemmelse med gældende ret for ophold på boformer efter serviceovens § 109 vil personens oplysninger om handlekommune indledningsvist skulle lægges til grund, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 138 som fremsat, side 9. Kommunen vil være forpligtet til så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen at iværksætte en indledende rådgivning, jf. den foreslåede bestemmelse i serviceovens § 109, stk. 8. I de tilfælde, hvor en person, der ønsker at opretholde sin anonymitet over for kommunen, tager

imod tilbuddet om rådgivning, vil den indledende og koordinerende rådgivning imidlertid som følge heraf få en mere generel karakter.

Orienteringen vil som minimum skulle indeholde personens og dennes eventuelle børns navne og cpr-nr. samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen i boformen og udskrivningen fra boformen. Orienteringen kan endvidere med fordel indeholde oplysning om den takstmæssige betaling for opholdet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Serviceovens § 109, stk. 4-6, indeholder regler om orientering om optagelse og udskrivning af kvinder på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 109, stk. 6, 2. pkt., der bliver stk. 7, 2. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«, »stk. 2« ændres til: »stk. 3« og to steder ændres »kvindens« til: »personens«.

Forslaget om ændring af »kvinder« til: »personer« og »kvindens« til: »personens« skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, som vil medføre at både mænd og kvinder vil være i målgruppen for serviceovens § 109.

Med den foreslåede ændring vil der i orienteringerne for personer, der optages i boformen anonymt, jf. § 109, stk. 2, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 3, udelades personens og eventuelle børns navne og cpr-nr., og det skal i øvrigt sikres, at personens anonymitet opretholdes. Kravet om begrundelse for henholdsvis optagelse og udskrivning af personen og dennes eventuelle børn indebærer en kort beskrivelse af baggrunden og grundlaget for optagelsen samt personens status i forbindelse med udskrivningen. I de tilfælde, hvor en person ønsker at benytte retten til at blive optaget anonymt i boformen, vil boformen skulle orientere borgerens handlekommune om, at en af kommunens borgere er blevet optaget i boformen samt orientere om begrundelsen for optagelsen. Personen må i disse tilfælde forventes over for centrets leder at dokumentere eller i det mindste oplyse, hvilken kommune denne og dennes eventuelle børn kommer fra, jf. gældende ret fsva. kvindekrisecentre efter § 32, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1681 af 11. december 2023 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- Bolig- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder. Det skal sikres, at orienteringerne ikke indeholder oplysninger, der kan afsløre personens identitet.

Som konsekvens af det foreslåede nye stk. 2 i § 109 i serviceoven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, vil § 109, stk. 2-9, herefter blive til stk. 3-10. Som konsekvens heraf er det nødvendigt at ændre henvisningen til stk. 2 til en henvisning til stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af serviceovens § 109, stk. 7, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 109, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 8, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, som vil medføre, at både mænd og kvinder vil være i målgruppen for servicelovens § 109.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil være forpligtet til at tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til personer på boformer efter § 109 i serviceloven, som med lovforslagets § 1, nr. 1, fremover ikke kun vil omfatte kvinder, men vil omfatte alle personer. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 7, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 8, og som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 8.

I rådgivningen vil der skulle tages højde for og inddrages alle de forhold, der er relevante for den enkelte persons muligheder for at skabe sig en tilværelse uden vold. Her vil den ikke udtømmende liste af forhold, der følger af § 109, stk. 8, kunne være relevant for personen, ligesom andre forhold såsom varetagelse af forælderrolle som eneforsørger, personens sociale netværk m.v. vil kunne inddrages i rådgivningen.

Den indledende rådgivning vil indebære, at der gennem introduktionen til den koordinerende rådgivning samtidig skabes kontakt mellem personen og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Introduktionen til den koordinerende rådgivning vil bl.a. skulle indeholde oplysninger om indholdet af rådgivningen samt vejledning om, hvor personen vil kunne henvende sig i tilfælde af, at personen uplanlagt flytter fra krisecentret, inden den koordinerende rådgivning er iværksat.

Det vil være et vigtigt element i den indledende rådgivning, at der så tidligt som muligt etableres kontakt mellem personen og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning, og i den forbindelse vil planlægningen af den indledende rådgivning med fordel kunne ske gennem direkte kontakt med og inddragelse af personen.

I praksis vil det være hensigtsmæssigt, at den indledende og koordinerende rådgivning varetages af den samme medarbejder. Det vil bero på en konkret vurdering, hvornår kommunen finder det mest hensigtsmæssigt at iværksætte den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning vil dog skulle iværksættes senest, når forberedelsen til udflytning fra et krisecenter påbegyndes. Derudover vil personen kunne søge rådgivning i kommunen efter servicelovens §§ 10-12 a.

I de tilfælde, hvor en person undervejs i rådgivningsforløbet flytter fra krisecentret til en bolig, der ikke er omfattet af de boligtyper, der er nævnt i retssikkerhedslovens § 9, stk. 3, vil forpligtelsen til at yde koordinerende rådgivning, herefter påhvile den nye handlekommune, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 4. Enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med videregivelse af oplysninger om rådgivningsforløbet fra den tidligere handlekommune til den nye handlekommune, vil skulle ske under behørig iagttagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen) og databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger. I tilfælde, hvor personen har børn, finder § 132 i barnets lov om mellemkommunal underretning også anvendelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af servicelovens § 109, stk. 7, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 109, stk. 7, 2. pkt., der bliver stk. 8, 2. pkt., ændres »Den indledende rådgivning skal« til: »For at understøtte formålet efter stk. 2 skal den indledende rådgivning«, og to steder ændres »kvinden« til: »personen«.

Formålet med ændringen fra »Den indledende rådgivning skal« til: »For at understøtte formålet efter stk. 2 skal den indledende rådgivning« er at sikre, at rådgivningen vil understøtte formålet med et ophold på et krisecenter efter den foreslåede nye bestemmelse i servicelovens § 109, stk. 2. Efter denne nye bestemmelse vil formålet med et midlertidigt ophold være at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Derudover fremgår, at beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen og eventuelt ledsagende børn har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Forslaget om ændring to steder fra »kvinden« til: »personen« skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, som vil medføre, at både mænd og kvinder fremover vil være i målgruppen for servicelovens § 109. Som følge heraf vil § 109, stk. 7, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 8, således skulle gælde for alle personer med ophold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 og 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det fremgår af servicelovens § 109, stk. 7, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 109, stk. 7, 4. pkt., der bliver stk. 8, 4. pkt., ændres »kvinden« til: »personen«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, som vil medføre, at både mænd og kvinder vil være i målgruppen for servicelovens § 109. Som følge heraf skal rådgivningen efter § 109, stk. 7, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 8, iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil personen og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

For nærmere om den indledende og koordinerende rådgivning henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Servicelovens § 109, stk. 8, indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at tilbyde psykologbehandling til børn, som ledsager moren under dennes ophold på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 109, stk. 8, 1. pkt., der bliver stk. 9, 1. pkt., ændres »moderen« til: »forælderen«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, som vil medføre, at både mænd og kvinder vil være i målgruppen for servicelovens § 109.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager forælderen under ophold på et krisecenter. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 8, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 9, og som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 6.

Den enkelte kommunalbestyrelse vil selv skulle fastlægge, hvordan hjælpen skal udmøntes, jf. Folke-tingstidende 2007-08, tillæg A, side 5411, for så vidt angår servicelovens § 109. Det vil i alle tilfælde være kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for at tilbyde psykologbehandling til børn, som ledsager forælderen under dennes ophold på et krisecenter. Kommunen vil have mulighed for at indgå aftale med krisecentret om at varetage opgaven, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet. I de tilfælde, hvor kommunen samarbejder med et krisecenter om, at krisecenteret varetager psykologbehandlingen på vegne af kommunen, vil krisecenteret ikke kunne indregne udgiften hertil i taksten.

Behandlingen vil skulle iværksættes under barnets ophold på krisecenteret eller i umiddelbar forlængelse heraf, og vil skulle udføres af en autoriseret psykolog. Den enkelte kommunalbestyrelse fastlægger selv, hvordan hjælpen vil skulle udmøntes.

Behandlingens omfang vil kunne strække sig fra mellem fire og ti timer alt efter det enkelte barns behov. Har et barn efter ti timers behandling behov for yderligere behandling, kan denne bevilges efter § 32 i barnets lov eller efter anden lovgivning.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling vil supplere de allerede eksisterende forpligtelser, som kommunalbestyrelsen har i forhold til at hjælpe børn og unge med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen vil således fortsat skulle iværksætte støttende indsatser efter barnets lov over for barnet, når der er behov herfor.

Forælderen, som barnet ledsager på krisecenteret, vil kunne afslå at give samtykke til psykologbehandling af barnet. Efter de almindeligt gældende regler vil kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde skulle vurdere, om der er behov for at iværksætte støttende indsatser uanset det manglende samtykke, hvis det vurderes at være til barnets bedste.

Kommunalbestyrelsen vil kunne undlade at iværksætte psykologbehandling af et barn på krisecenter, hvis behandlingen vurderes at være til skade for barnet, eksempelvis hvis barnet allerede er i et andet behandlingsforløb, og iværksættelse af psykologbehandlingen vil forstyrre dette.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Servicelovens § 109, stk. 8, indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at tilbyde psykologbehandling til børn, som ledsager moren under dennes ophold på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 109, stk. 8, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 9, indsættes som 6. pkt., at »Ved fælles forældremyndighed, kan psykologbehandlingen iværksættes alene med samtykke fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under opholdet.«

For at sikre at voldsudøveren ikke kan stille sig i vejen for, at barnet får den tilbudte psykologbehandling efter servicelovens § 109, stk. 8, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive § 109, stk. 9, præciseres det med forslaget, at det kun er forældremyndighedsindehaveren med del i forældremyndigheden, som barnet ledsager under ophold på kvindekrisecenteret, som vil skulle samtykke til psykologbehandlingen. Denne præcisering ændrer ikke ved denne forældremyndighedsindehavers mulighed for at afslå psykologbehandlingen, ligesom præciseringen heller ikke ændrer ved 12-årige børns egen ret til at opsøge og modtage behandling af en psykolog i regi af en civilsamfundsorganisation, jf. § 41 i barnets lov.

Et barn anses for at ledsage forældremyndighedsindehaveren under dennes ophold på krisecenter, når

barnet har regelmæssigt ophold på krisecentret med overnatning. Børn, der eksempelvis grundet en samværsordning ikke bor fast med forældremyndighedsindehaveren på et krisecenter, vil således også være omfattet af tilbuddet om psykologhjælp, forudsat at barnet har regelmæssigt ophold med overnatning.

I overensstemmelse med gældende ret, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5411, vil den enkelte kommunalbestyrelse selv skulle fastlægge, hvordan hjælpen skal udmøntes. Det vil i alle tilfælde være kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for at tilbyde psykologbehandling til børn, som ledsager forælderen under dennes ophold på et krisecenter. Kommunen vil have mulighed for at indgå aftale med krisecentret om at varetage opgaven, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet. I de tilfælde, hvor kommunen samarbejder med et krisecenter om, at krisecenteret varetager psykologbehandlingen på vegne af kommunen, vil krisecenteret ikke kunne indregne udgiften hertil i taksten for opholdet, men vil skulle afregne udgiften til psykologbehandling særskilt med kommunen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det fremgår af servicelovens § 109, stk. 9, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde 10 timers psykologbehandling til kvinder, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Det foreslås, at der i § 109, stk. 9, 1. pkt., der bliver stk. 10, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«.

Den foreslåede ændring af »kvinder« til: »personer« vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbyde psykologbehandling til alle personer, som tager ophold på et krisecenter efter § 109. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 9, som med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive til stk. 10.

I overensstemmelse med gældende ret for psykologbehandling på kvindekrisecentre vil kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af psykologbehandlingen efter det foreslåede § 109, stk. 10, skulle ske under hensyn til det forventede forløb for henholdsvis personen med ophold på krisecenteret og dennes eventuelle børn, herunder i forhold til hvor de forventes at opholde sig under forløbet, jf. Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7. Psykologbehandling vil så vidt muligt skulle koordineres med den øvrige indsats for personen på krisecentret samt andre indsatser efter serviceloven og anden relevant lovgivning.

Anonymt ophold for personer på krisecenter vil ikke i sig selv kunne være en hindring for, at personen tilbydes psykologbehandling. Der henvises til Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7. Det fremgår bl.a. heraf, at kommunen vil skulle søge at overkomme eventuelle udfordringer i tilrettelæggelsen heraf i samarbejde med det pågældende krisecenter. Det vurderes, at det som udgangspunkt vil være muligt at tilrettelægge et behandlingsforløb, hvor personen vil kunne opretholde anonymiteten i forhold til den kommunale forvaltning, mens forhold vedrørende autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser over deres virksomhed skal iagttages, hvilket kan betyde, at personen ikke over for psykologen kan opretholde anonymiteten.

Ved en times psykologbehandling forstås konsultationer, der varer 45-60 minutter, og honoraret herfor inkluderer de opgaver, som er relateret til den konkrete konsultation, herunder forberedelse, afregning, tidsbestilling, føre optegnelse m.v.

Af hensyn til at sikre den fornødne faglighed i behandlingen bør kommunalbestyrelsen i videst muligt omfang anvende psykologer, der har relevant fagligt kendskab til og behandlingsmæssig erfaring med de særlige problematikker, det vedrører, herunder f.eks. vold i nære relationer, social kontrol m.v. Dertil bør psykologbehandlingen indrettes på en måde, hvor der tages hensyn til den enkeltes særlige behov, herunder i relation til køn, seksuel orientering eller andet. Det kan være psykologer med tilknytning til et krisecenter eller lignende. Krisecentret vil enten selv kunne have en psykolog ansat eller kan typisk formidle kontakt til en psykolog, som de er vant til at samarbejde med og vil dermed ofte kunne være leverandør af psykologbehandlingen. Dette vil imidlertid ikke nødvendigvis være muligt eller hensigtsmæssigt, f.eks. hvis personen kun har kort ophold på krisecentret eller lignende.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling vil gælde uanset opholdets varighed. Imidlertid vil ophold, hvor personen og eventuelt ledsagende børn f.eks. af sikkerhedsmæssige hensyn overflyttes til et andet krisecenter, ikke i denne forbindelse være at betragte som et nyt ophold med yderligere tilbud om timers psykologbehandling. Der henvises til Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7. Tilsvarende vil det gælde for personer med gentagne ophold inden for en kort tidsperiode, og som allerede er i gang med et forløb hos en psykolog efter denne ordning, at der som udgangspunkt ikke vil være ret til yderligere psykologbehandling.

Kommunalbestyrelsen vil snarest muligt efter modtagelse af orientering efter § 109, stk. 4, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 5, om personens ophold skulle fremsætte tilbuddet til personen med henblik på, at forløbet kan iværksættes. Forløbet kan fortsætte, efter personen er etableret i egen bolig.

Hvis personen indledningsvis takker nej til tilbuddet om psykologbehandling, vil denne under opholdet på krisecentret eller i umiddelbar forlængelse heraf kunne takke ja til tilbuddet ved at rette henvendelse til kommunen herom. En person vil således kunne takke ja til tilbuddet efter flytning til egen bolig, så længe det sker i tilknytning til overgangen hertil. Det vil typisk være inden for de første 2 måneder efter personens flytning. Formålet er at sikre, at det ikke er et spørgsmål om timing for tilbuddet om psykologbehandling, der afgør, om personen kan gøre brug af tilbuddet. Kommunen er ikke forpligtet til at genfremsætte tilbuddet.

I overensstemmelse med gældende ret for kvindekrisecentre vil psykologbehandlingen ikke kunne finansieres over krisecentrets takst for ophold, jf. Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 4. Kommunalbestyrelsen vil kunne tilkøbe psykologbehandling hos krisecentret, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet. Udgifterne hertil vil skulle opkræves særskilt hos borgerens handlekommune.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Det fremgår af servicelovens § 166, stk. 1, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter serviceloven, medmindre andet er fastsat i serviceloven eller i retssikkerhedsloven, kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven.

Det fremgår videre af § 166, stk. 2, at afgørelser efter § 109, stk. 3, og § 110, stk. 3, der træffes af lederen af boformen, kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven.

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3, som vil medføre, at § 109, stk. 3, vil blive til § 109, stk. 4, foreslås det, at henvisningen i § 166, stk. 2, til § 109, stk. 3, ændres til i stedet at henvise til § 109, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Overskriften til § 41 i barnets lov lyder ”Behandling af psykolog eller psykoterapeut i regi af civilsamfundsorganisationer uden samtykke”.

Det er ministeriets vurdering, at der som konsekvens af lovforslagets tilføjelser til § 41 i barnets lov i form af et nyt stk. 2 og 4, er behov for ændring af overskriften til § 41 for at sikre overensstemmelse mellem overskrift og indhold af § 41.

Det foreslås derfor, at i *overskriften* før § 41 udgår »i regi af civilsamfundsorganisationer uden samtykke«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2 og 4, om at tilføje to nye stykker til § 41. De to nye stykker vil medføre, at § 41 herefter ikke kun vil regulere behandling af psykolog eller psykoterapeut i regi af civilsamfundsorganisationer uden samtykke, men også i et vist omfang vil regulere behandling af psykolog eller psykoterapeut i privat eller offentligt regi, ligesom § 41 efter de foreslåede to nye stykker også vil regulere behandling ved kun samtykke fra én forældremyndighedsindehaver. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2 og 4, og bemærkningerne dertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

§ 41, stk. 1, i barnets lov giver børn og unge, der er fyldt 12 år, ret til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut som følge af forældres misbrugsproblemer, psykiske sygdom, konfliktfyldte samlivssophævelse eller overgreb mod barnet eller den unge, eller som følge af at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer, i regi af civilsamfundsorganisationer uden forældremyndighedsindehaverens samtykke. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 41 indsættes et nyt *stk. 2* hvorefter der ved fælles forældremyndighed kun kræves samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver, når et barn under 12 år tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer, som følge af, at barnet har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

Det foreslåede nye § 41, stk. 2, vil medføre, at der kun vil kræves samtykke fra én forældremyndighedsindehaver, når børn under 12 år, der er undergivet fælles forældremyndighed, tilbydes behandling af en psykolog, i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer, som følge af, at de har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

Den foreslåede bestemmelse om, at der alene stilles krav om samtykke fra én forældremyndighedsindehaver til behandlingen, vil betyde, at ved fælles forældremyndighed vil det være tilstrækkeligt, at den ene forældremyndighedsindehaver samtykker, og at den anden forældremyndighedsindehaver ikke vil kunne modsætte sig behandlingen. I situationer, hvor begge forældremyndighedsindehavere adspørges, vil det dermed være tilstrækkeligt, at den ene samtykker. Dette kan f.eks. gøre sig gældende i de sager, hvor der er tale om et barn eller ung, der er anbragt uden for hjemmet, og barnet eller den unge har henvendt sig til psykologen sammen med f.eks. en medarbejder fra anbringelsesstedet eller en fra barnets familie eller netværk.

De foreslåede bestemmelser i stk. 2, skal desuden ses i tæt sammenhæng med bestemmelsen i § 2, stk.

2, i barnets lov, hvorefter hjælp og støtte efter loven skal ydes med afsæt i barnets perspektiv, ressourcer og behov med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. Det vil i den forbindelse også være væsentligt i dialogen med barn eller ung og forældremyndighedsindehaver, at barnets eller den unges egne synspunkter høres og tillægges relevant vægt.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd, at bestemmelsen gælder børn og unge, der har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Fortolkningen af fysisk eller psykisk vold i nære relationer lægger sig op ad definitionen herpå beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, og vil dermed gælde de børn og unge, der indgår i eller har en relation til de angivne nære relationer, der er beskrevet i disse bemærkninger.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd, at behandlingen vil kunne ske i offentligt eller privat regi. Med offentligt regi menes eksempelvis i regi af en kommunal afgørelse, med privat regi menes eksempelvis en privat praktiserende psykolog.

Det bemærkes desuden, at de foreslåede stk. 2 alene vedrører retstillingen mellem forældremyndighedsindehaverne. Tilføjelserne til § 41 ændrer derved ikke ved de almindelige regler om, hvem der har betalingsforpligtelsen for psykologbehandlingen og indeholder derved ikke nye tilskud eller finansiering hertil.

Fsva. psykologbehandlingen i offentligt regi ændrer de foreslåede tilføjelser ikke på kommunernes eksisterende forpligtelse til at iværksætte hjælp og støtte, men vedrører alene kommunernes indhentelse af samtykke, når der efter en konkret vurdering er truffet afgørelse om iværksættelse af psykologbehandling.

Til nr. 3

Efter barnets lov § 41, stk. 2, skal den enkelte civilsamfundsorganisation påse, sikre og kunne dokumentere, at de psykologer og psykoterapeuter, der udfører behandling efter stk. 1 af børn og unge, har de fornødne faglige kompetencer og den fornødne uddannelse og indsigt til at kunne varetage behandlingen af civilsamfundsorganisationens målgruppe. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 41, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2, hvorved det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 41. Forslaget om i stk. 2, der vil blive stk. 3, også at henvise til det foreslåede nye stk. 2, vil medføre, at den enkelte civilsamfundsorganisation også i situationer, hvor de udfører behandling efter det foreslåede nye stk. 2, vil skulle påse, sikre og kunne dokumentere, at de psykologer og psykoterapeuter, der udfører behandling af børn og unge, har de fornødne faglige kompetencer og den fornødne uddannelse og indsigt til at kunne varetage behandlingen af civilsamfundsorganisationens målgruppe.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

§ 41, stk. 1, i barnets lov giver børn og unge, der er fyldt 12 år, ret til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut som følge af forældres misbrugsproblemer, psykiske sygdom, konfliktfyldte samlivsophævelse eller overgreb mod barnet eller den unge, eller som følge af at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer, i regi af civilsamfundsorganisationer uden forældremyndighedsindehaverens samtykke. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 41 i barnets lov indsættes et nyt *stk. 4*, hvorefter der ved fælles forældremyndighed kun kræves samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver, når et barn eller den en unge der er fyldt 12 år tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi som følge af, at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

Med det foreslåede nye *stk. 4* vil der kun kræves samtykke fra én forældremyndighedsindehaver, når børn og unge, der er fyldt 12 år og undergivet fælles forældremyndighed, der har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer, tilbydes behandling af en psykolog i privat eller offentligt regi. For de børn og unge, der er fyldt 12 år, vil den foreslåede nye *stk. 4* derfor skulle ses som en supplerende ret, da § 41, *stk. 1*, i barnets lov går forud for det foreslåede nye *stk. 4*. Forældremyndighedsindehaveren kan dermed ikke modsætte sig, såfremt barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, selv vælger at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller psykoterapeut i regi af civilsamfundsorganisationer.

Den foreslåede bestemmelse om, at der alene stilles krav om samtykke fra én forældremyndighedsindehaver til behandlingen, vil betyde, at ved fælles forældremyndighed vil det være tilstrækkeligt, at den ene forældremyndighedsindehaver samtykker, og at den anden forældremyndighedsindehaver ikke vil kunne modsætte sig behandlingen. I situationer, hvor begge forældremyndighedsindehavere adspørges, vil det dermed være tilstrækkeligt, at den ene samtykker. Dette kan f.eks. gøre sig gældende i de sager, hvor der er tale om et barn eller ung, der er anbragt uden for hjemmet, og barnet eller den unge har henvendt sig til psykologen sammen med f.eks. en medarbejder fra anbringelsesstedet eller en fra barnets familie eller netværk.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 4*, skal desuden ses i tæt sammenhæng med bestemmelsen i § 2, *stk. 2*, i barnets lov, hvorefter hjælp og støtte efter loven skal ydes med afsæt i barnets perspektiv, ressourcer og behov med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. Det vil i den forbindelse også være væsentligt i dialogen med barn eller ung og forældremyndighedsindehaver, at barnets eller den unges egne synspunkter høres og tillægges relevant vægt.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd, at bestemmelsen gælder børn og unge, der har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Fortolkningen af fysisk eller psykisk vold i nære relationer lægger sig op ad definitionen herpå beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, og vil dermed gælde de børn og unge, der indgår i eller har en relation til de angivne nære relationer, der er beskrevet i disse bemærkninger.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd, at behandlingen vil kunne ske i offentligt eller privat regi eller i regi af civilsamfundsorganisationer. Med offentligt regi menes eksempelvis i regi af en kommunal afgørelse, med privat regi menes eksempelvis en privat praktiserende psykolog. Med civilsamfundsorganisationer henvises der til samme afgrænsning af civilsamfundet som efter barnets lov § 41, *stk. 1*.

Bestemmelsen vil indebære, at børn og unge, der har oplevet psykisk eller fysisk vold i nære relationer, kan tilbydes behandling af en psykolog. Udover den psykologfaglige uddannelse og viden, kan det være relevant med supplerende viden, eksempelvis om voldsfaglige problematikker.

Det bemærkes desuden, at de foreslåede *stk. 4* alene vedrører retstillingen mellem forældremyndighedsindehaverne. Tilføjelserne til § 41 ændrer derved ikke ved de almindelige regler om, hvem der har betalingsforpligtelsen for psykologbehandlingen og indeholder derved ikke nye tilskud eller finansiering hertil.

Fsva. psykologbehandlingen i offentligt regi ændrer de foreslåede tilføjelser ikke på kommunernes eksi-

sterende forpligtelse til at iværksætte hjælp og støtte, men vedrører alene kommunernes indhentelse af samtykke, når der efter en konkret vurdering er truffet afgørelse om iværksættelse af psykologbehandling.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 60, stk. 1, i retssikkerhedsloven, at når det fremgår af lovgivningen, kan kommunalbestyrelsens, herunder jobcenterets, afgørelser og afgørelser efter § 109, stk. 3, og § 110, stk. 4, i serviceloven, der træffes af lederen af boformen, indbringes for Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3, som bl.a. vil medføre, at § 109, stk. 3, i serviceloven vil blive til § 109, stk. 4, foreslås det i retssikkerhedslovens § 60, *stk. 1*, at ændre »§ 109, stk. 3« til »§ 109, stk. 4«.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det følger af § 29 b, 1. pkt., i forældreansvarsloven, at opholder et barn sig i en boform efter servicelovens §§ 109 eller 110 med den ene forælder, og godtgøres det, at opholdet skyldes vold eller trusler om vold fra den anden forælder, skal der af hensyn til barnets bedste efter anmodning fra den forælder, som barnet opholder sig hos, træffes en midlertidig afgørelse om, at barnet ikke har samvær eller anden kontakt med den anden forælder. Efter bestemmelsens 2. pkt. gælder dette dog ikke, hvis det anses for bedst for barnet at have kontakt med den anden forælder.

Det foreslås, at i § 29 b, 1. *pkt.*, i forældreansvarsloven udgår »eller trusler om vold«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at der med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås en tilsvarende ændring af servicelovens § 109, stk. 1, 1. pkt. Som det fremgår af bemærkningerne til det forslag, vil den foreslåede ændring af servicelovens § 109, stk. 1, 1. pkt., ikke isoleret set medføre ændring af målgruppen for bestemmelsen, der fortsat også vil omfatte kvinder, der er udsat for trusler om vold. Tilsvarende vil gælde den foreslåede ændring af forældreansvarslovens § 29 b, 1. pkt.

Det bemærkes, at som følge af den ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede ændring af servicelovens § 109, stk. 1, 2. pkt., vil anvendelsesområdet for § 29 b i forældreansvarsloven i relation til boformer efter servicelovens § 109 blive udvidet til at omfatte alle personer, og ikke kun kvinder.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Til § 5

Til nr. 1

Det fremgår af § 54, stk. 2, nr. 2, i lov om valg til Folketinget, jf. lovebekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024 (herefter folketingsvalgloven), at vælgere, der bor eller opholder sig i boformer tilvejebragt efter reglerne i lov om social service for kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, kan brevstemme i boformen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 54, *stk. 2, nr. 2*, at »kvinder, som har været udsat for vold,

trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« ændres til »personer, som har været udsat for vold i nære relationer«.

Med ændringen vil det blive muligt for alle personer, der opholder sig på et krisecenter, at brevstemme på krisecenteret, ligesom det hidtil har været muligt på kvindekrisecentre. Dermed sikres ligestilling af krisecentre på valgområdet.

Den foreslåede bestemmelse vil også finde anvendelse ved Europa-Parlamentsvalg og landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 26, stk. 1, i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 8. januar 2024 (herefter Europa-Parlamentsvalgloven), jf. folketingsvalglovens § 54, stk. 2, nr. 2, og folketingsvalglovens 100, stk. 1, jf. § 54, stk. 2, nr. 2.

Til § 6

Til nr. 1

Det fremgår af § 60, stk. 2, nr. 2, i lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 6 af 8. januar 2024 (herefter kommunal- og regionalvalgloven), at vælgere, der bor eller opholder sig i boformer tilvejebragt efter reglerne i lov om social service for kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, kan brevstemme i boformen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 60, stk. 2, nr. 2, at »kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« ændres til »personer, som har været udsat for vold i nære relationer«.

Med ændringen vil det blive muligt for alle personer, der opholder sig på et krisecenter, at brevstemme på krisecenteret, ligesom det hidtil har været muligt på kvindekrisecentre. Dermed sikres ligestilling af krisecentre på valgområdet.

Den foreslåede bestemmelse vil også finde anvendelse ved bindende kommunale folkeafstemninger, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 105 h, stk. 1, jf. § 60, stk. 2, nr. 2.

Til § 7

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 15. april 2024.

Det foreslåede vil medføre, at de foreslåede ændringer i serviceloven m.v. vil finde anvendelse fra og med den 15. april 2024.

Det foreslås i *stk. 2*, at personer, der i medfør af ændringen i denne lovs § 1, nr. 1, er omfattet af målgruppen efter § 109 i lov om social service, vil opnå ret til at tage ophold på krisecenter fra den 1. juli 2024.

Det foreslåede vil medføre, at ændringerne i forhold til servicelovens § 109, hvorved bl.a. målgruppen for § 109 ændres fra kun at omfatte kvinder til fremadrettet at omfatte personer, vil være gældende fra den 15. april 2024, men at personer, ud over kvinder, som fremadrettet vil være omfattet af målgruppen for § 109, først vil kunne tage ophold på et sådant krisecentertilbud fra og med den 1. juli 2024. Ikrafttrædelses- og virkningsbestemmelsen i § 7 vil dertil betyde, at socialtilsynet vil kunne behandle ansøgning om og træffe afgørelse om godkendelse og delvis nygodkendelse af tilbud efter den foreslåede § 109, for så vidt angår personer, som ikke er omfattet af den gældende § 109, fra den 15. april 2024. Tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse, og som ønsker at kunne tilbyde midlertidigt ophold til personer efter den foreslåede § 109, udover eller i stedet for den målgruppe, som følger af den gældende § 109, fra og med den 1. juli 2024, vil kunne få behandlet deres ansøgning fra den 15. april

2024, hvor socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om godkendelse for ikke godkendte tilbud eller delvis nygodkendelse for allerede godkendte tilbud. Afgørelsen om godkendelsen vil dog først få effekt fra den 1. juli 2024, som følge af det foreslåede stk. 2 i § 7. Ikrafttrædelses- og virkningsbestemmelsen vil dermed sikre tid for tilbuddene til at søge om og opnå godkendelse eller delvis nygodkendelse med henblik på, at kommunalbestyrelsen kan opfylde sit forsyningsansvar.

For så vidt angår de foreslåede ændringer af serviceloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, vil ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 7 betyde, at disse ændringer vil finde anvendelse i sager med børn, som allerede har ophold på kvindekrisecenter, hvor der endnu ikke er indhentet samtykke til psykologbehandling. Dette vil imidlertid være ubetænkeligt, da de foreslåede ændringer i forhold til verserende sager alene vil betyde, at i tilfælde af fælles forældremyndighed over barnet, vil psykologbehandlingen kunne iværksættes med samtykke alene fra den mor med del i forældremyndigheden, som barnet ledsager under opholdet.

Til § 8

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Serviceloven, barnets lov, retssikkerhedsloven, lov om almene boliger, lov om boligforhold, folketingsvalgloven og kommunal- og regionalvalgloven gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland ved kongelig anordning. De ændringer, der med lovforslaget foreslås foretaget i disse love, skal derfor heller ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Det fremgår af § 49 i forældreansvarsloven, at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger. Loven er ved kongelig anordning nr. 680 af 6. juni 2016 sat i kraft for Grønland. Der er derfor mulighed for at sætte den ved lovforslagets § 4 foreslåede ændring af forældreansvarsloven i kraft for Grønland, men det foreslås, at bestemmelsen ikke skal kunne sættes i kraft for Grønland. Det skyldes, at den foreslåede ændring alene er en følge af ændringer af serviceloven, og at Grønland har overtaget den sociale lovgivning, herunder de sagområder som serviceloven regulerer.

Ændringer af forældreansvarsloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, da de færøske myndigheder har overtaget sagsområdet person-, familie- og arveret, herunder lovgivningen om forældreansvar.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 109. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Stk. 4. Boformer efter stk. 1 skal senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i kvindens handlekommune, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 5. Boformer efter stk. 1 skal så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i kvindens handlekommune, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. Orienteringerne efter stk. 4 og 5 skal som minimum indeholde kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For kvinder, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 2, udelades kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre, og det skal i øvrigt sikres, at kvindens anonymitet opretholdes.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til kvinder på boformer efter denne bestemmelse. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil kvinden og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager moderen under dennes

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovebkendtgørelse nr. 67 af 22. januar 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 109, stk. 1, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«, og »vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- og samlivsforhold« ændres til: »vold i nære relationer«.

2. I § 109, stk. 1, 2. pkt., ændres »Kvinderne« til: »Personerne«, og efter »støtte« indsættes: »under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer«.

3. I § 109 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen og eventuelt ledsagende børn har behov for og ret til efter denne lov eller anden lovgivning.«

Stk. 2-9 bliver herefter stk. 3-10.

4. I § 109, stk. 4 og 5, der bliver stk. 5 og 6, ændres »kvindens« til: »personens«, og »§§ 9-9 b« ændres til: »§ 9«.

5. I § 109, stk. 6, 1. pkt., der bliver stk. 7, 1. pkt., ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 5 og 6«, og »kvindens« ændres til: »personens«.

6. I § 109, stk. 6, 2. pkt., der bliver stk. 7, 2. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«, »stk. 2« ændres til: »stk. 3«, og to steder ændres »kvindens« til: »personens«.

7. I § 109, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 8, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«.

8. I § 109, stk. 7, 2. pkt., der bliver stk. 8, 2. pkt., ændres »Den indledende rådgivning skal« til: »For at understøtte formålet efter stk. 2 skal den indledende rådgivning«, og to steder ændres »kvinden« til: »personen«.

9. I § 109, stk. 7, 4. pkt. der bliver stk. 8, 4. pkt., ændres »kvinden« til: »personen«.

10. I § 109, stk. 8, 1. pkt., der bliver stk. 9, 1. pkt., ændres »moderen« til: »forælderen«.

11. I § 109, stk. 8, der bliver stk. 9, indsættes som 6. pkt.:

ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 10 timers psykologbehandling til kvinder, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

§ 166. ---

Stk. 2. Afgørelser efter § 109, stk. 3, og § 110, stk. 3, der træffes af lederen af boformen, kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 41. ---

Stk. 2. Den enkelte civilsamfundsorganisation skal påse, sikre og kunne dokumentere, at de psykologer og psykoterapeuter, der udfører behandling efter stk. 1 af børn og unge, har de fornødne faglige kompetencer og den fornødne uddannelse og indsigt til at kunne varetage behandlingen af civilsamfundsorganisationens målgruppe.

»Ved fælles forældremyndighed, kan psykologbehandlingen iværksættes alene med samtykke fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under opholdet.«

12. I § 109, stk. 9, 1. pkt., der bliver stk. 10, 1. pkt., ændres »kvinder« til: »personer«.

13. I § 166, stk. 2, ændres »§ 109, stk. 3« til: »§ 109, stk. 4«.

§ 2

I barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 83 af 25. januar 2024, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften* før § 41 udgår »i regi af civilsamfundsorganisationer uden samtykke«.

2. I § 41 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved fælles forældremyndighed kræves kun samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver, når et barn under 12 år tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer, som følge af, at barnet har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

3. I § 41, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

4. I § 41 indsættes som *stk. 4*:

»Stk. 4. Ved fælles forældremyndighed kræves kun samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver, når et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi som følge af, at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.«

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1109 af 24. august 2023, som ændret ved § 2 i lov nr. 482 af 12. maj 2023, § 2 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, § 1 i lov nr. 754 af 13. juni 2023 og § 4 i lov nr. 1769 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

§ 60. Når det fremgår af lovgivningen, kan kommunalbestyrelsens, herunder jobcenterets, afgørelser og afgørelser efter § 109, stk. 3, og § 110, stk. 4, i lov om social service, der træffes af lederen af boformen, indbringes for Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Stk. 2-3. ---

§ 29 b. Opholder et barn sig i en boform efter §§ 109 eller 110 i lov om social service med den ene forælder, og godtgøres det, at opholdet skyldes vold eller trusler om vold fra den anden forælder, skal der af hensyn til barnets bedste efter anmodning fra den forælder, som barnet opholder sig hos, træffes en midlertidig afgørelse om, at barnet ikke har samvær eller anden kontakt med den anden forælder. Dette gælder dog ikke, hvis det anses for bedst for barnet at have kontakt med den anden forælder.

§ 54. ---

Stk. 2. ---

1) ---

2) Boformer tilvejebragt efter reglerne i lov om social service for kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold.

3-6) ---

Stk. 3-6. ---

§ 60. ---

Stk. 2. ---

1) ---

2) Boformer tilvejebragt efter reglerne i lov om social service for kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold.

1. I § 60, stk. 1, ændres »§ 109, stk. 3« til: » § 109, stk. 4«.

§ 4

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1768 af 30. november 2020, som ændret ved lov nr. 2215 af 29. december 2020, § 6 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 3 i lov nr. 1794 af 28. december 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 29 b, 1. pkt., udgår »eller trusler om vold«.

§ 5

I lov om valg til folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 54, stk. 2, nr. 2, ændres »kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« til: »personer, som har været udsat for vold i nære relationer«

§ 6

I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 6 af 8. januar 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 60, stk. 2, nr. 2, ændres »kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« til: »personer, som har været udsat for vold i nære relationer«.

3-6) ---

Stk. 3-6. ---